

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 26

Philadelphia, Pa. 26 Birželio (June) 1908 m.

Metai IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Kelias iš verguves į laisvę.

NE vienas tukstantis metų jau praslinko, kaip sviestas civilizuojasi, eina prie gerovės ir ne vienas žingsnis jau nužengtas progreso keliu. Bet darbininkų buvis nepasigerino... Tyrasis mokslas, per daugelį šimtmečių varžomas ir naikinamas visokiais budais, visgi pergalejo tamsybės apaštalus ir pradeda užimti jam prigulinią svieta vietą.

Mokslas išskleidė miglotas mytiškas pasakas apie šešėdinią pasaulės sutvėrimą; mokslas sunaikino baimę pragaro ir jo vietoje — žemės gilumose — atidengė šaltinius turtų; mokslas atidarė naujus kelius greitų susinešimų per vandenį ir sausžemius. Mokslas teipgi pagerino žudymo įrankius, su kuriais per vieną minutą gali išžudyti dešimtis tukstančių vargdienių. Mokslas, ypač jo šakos: technika ir chemija nužengė didelį žingsnį pirmyn devynioliktame ir dvidešimtame

šimtetyje, atidengė tiesiog stebuklus, pagamino ir pagerino mašinas-įrankius — taigi mokslas palengvino ir sumažino rankų išdirbystę visokiame šakose. Tokiu būdu turėjo ir žmonijos buvis pasigerinti — ir pasigerino, tik ne vargšų darbininkų. Buvo laikai, kada žmonės gyveno visi lygiai, lygiai dirbo ir vaisius savo triuso patys sunaudodavo, visi lygiai turėjo. Bet amžiai bėgo, laikai mainėsi, radosi gudruoliai, kurie silpnesnius pavergė: atsirado valdonai ir vergai. Mokslui pradėjus platintis, ir tą užgriebė į savo rankas valdonai su sėbrais turčiais, o vergams-darbininkams uždraudė ir svajot apie jį. Tiesa, kylant mokslui, sykiu mainėsi visuomenės gyvenimo formos, mainėsi ir verguovės formos, bet anaipol ji ne išnyko, da pasididino, tik kitokioj formoj.

Technikai plėtojantės tapė išrastos nepaprastos mašinos

palengvinančios ir užstojančios rankų darbą. Tada vergų savininkams—turčiams pasirodė vergai nereikalingais, nes su pagelba mašinos vienas galėjo tiek darbo padaryt per dieną, ką pirma vos galėjo dešimtis padaryt. Turčiai, kurių rankose ir valdžia buvo ir yra, nusprendė savo vergus paliuosuoti, nes kam juos velti maitinti? Kam da rupintis jais, pirkt bei parduot ir da kartais nuostolius turėt? Lai vergai patys save išsistato ant darbo rinkos ir lai parsiduoda patys, o mums, turčiams, kiek reikės, tiek jų imsime, be rupesčio ir nuostolio iš savo pusės, ir «paliuosavo», t. y. panaikino pirkimą pačių vergų, o įvedė spėkos bei darbo pirkimą. Bet ar laisvų vergų—darbininkų gyvenimas kiek pasigerino? Anaiptol, ne!

Pirma, kada jie buvo turčių nuosavybe, tai nors prasta, bet labiau užtikrintą duonos kąsnį turėjo, o paliuosavus, pasiliuosavo ir duona nuo jų; laimė tam, kuriam pasiseka savo spėkas parduot kapitalistui, o jei ne, tai badas — pirmas jo draugas, kuris tik į grabą jį paguldęs paliuosuoja nuo vergu-
vės ant visados.

Paliuosavus vergus, o į jų vietą įvedant mašinas, atsidarė naujas kelias prie sugrobimo pasaulės turtų į kelių šimtų ypatų rankas. Išdirbant pigesnius prekius (tavorus) su pagelba pagerintų mašinų, smulkieji amatininkai, negalėdami išlaikyt lenktynių turėjo nusibankrutyt, pult žemyn ir eit į eiles algaujančių darbininkų—vergų. Kapitalistai, mašinų savininkai tuomi pasinaudodami, mažina darbininkams algas. Turčiai kas metas labiau lobsta, o rankpelnius stumia į didesnį skurdą; liuosieji vergai, negalėdami panešt gyvenimo sunkenybių, tankiai sukildavo ir užpuldavo ant savo skriaudėjų—turčių, kurie pertekliuose nardė. bet iš to tik blogos pasekmės išeidavo, nes valdžia — turčių apgynėja tuo pribuvo pagelbon ir skaudžiai maištininkus nubaudžia.

Vargas mokina. Darbininkai nerazdami niekur užtarimo, pradėjo patys rupintis išgaut savo žmogišką — politišką teises ir iškovojo; norint tas sunkiai atsiėjo, daug gyvasčių žuvo, bet iškovojo kone visose šalise, išskiriant porą dar despotiškų valstybių. Bet darbininkų skurdas nesusimazino, tik vis dar auga; norint jau turėjo politišką teises, bet jos buvo labai siauros, ir tų pačių dar nemokėjo kaip sunaudot. Ir kitaip nė negalėjo buti — darbininkai ne buvo susiorganizavę, neturėjo savųjų politiškų partijų, jų spėkos buvo pakrikę, ir visiems rodėsi, kad kitaip ir negalės buti niekad, nes svietiškas mokslas nebuvo vardgdiems prieinamas, dvasiški piemens iš sakyklų skelbė, kad tokia tvarka yra paties dievo įsteigta, kad turi buti dykunai ir darbininkai, sotieji ir alkanieji, ir kurie priešinasi šiam surėdymui — priešinasi pačiam dievui... Darbininkam daugiau nieko neliko, kaip tik dirbt, vargt ir melstis.

Bet mokslui plėtojantės, jis išaugino ir savus «genijus», kurie matydami iš vienos pusės didelį perteklių mažumos, o iš antros neapsakomą skurdą milijonų, pradėjo jieškot priežasčių tos nelygybės, ir surado. Ta nelygybė yra tame, kad kapitalistas samdydamas darbininką, neužmoka jam pilną jo uždarbį, bet vos dalį to. ką darbininkas pagamina; per tai kapitalistas lobsta, o darbininkas vargsta. Kapitalistas tei-

sinasi save tuo, buk jo esą įrankiai—mašinos ir dirbtuvės, užtat ir vaisiai darbo jam turį prigulėt. Bet jų išvadžiojimai yra be vertės, nes ir darbo įrankius—mašinas ir pačias dirbtuves pagamino darbininkai, tik kapitalistai neteisingu keliu sau paeisavino. Ir tą išsiaiškinę tie «genijai» sušuko: Visų šalių darbininkai, vienykitės! ir pasiimkit kas jums priguli. Jūs neturite ką pralaimėt, kaip tik retėžius, o išlaimėsit pasaulę!

Tais «genijais» buvo Marks, Engels ir kiti, kurie padėjo tvirtą pamatą naujam socializmo mokslui, ir tą jų šauksmą, tą naują socijologiją (mokslas apie draugiją) išgirdo ir suprato milijonai bėdžių proletarų, jie jį tyrinėja ir platina tarpe savo brolių darbininkų.

Ir tas naujas mokslas, gvildenantis politiškai—ekonomiškų klausimus, jau spėjo suorganizuot milijoninę darbininkų kariauną, žinomą visame sviete, vardu socialistų arba socialdemokratų partija, kuri viena drąsiai kovoja su visokiomis prispaudomis už pagerinimą darbininkų buvio ir už galutinį panaikinimą vergijos.

Draugai Darbininkai, atmintkit, kad norėdami dagį išnaikint, turime jo šaknis išraut; tas pats ir su panaikinimu šios liuosos alginės vergu-
vės: norėdami prašalint vergu-
vę, turime panaikint priežastis ją gimdančias; tos priežastys, tai netikęs dabartinis kapitalistiškas draugijos surėdymas, dabartinė valdžia, kuri gimdo ir palaiko dabartinę liuosą vergu-
vę su jos baisiomis pasekmėmis.

Neminint kitų valstybių, pažvelkim tik į Amerikos Jungtinių Valstybių istoriją, kur valdžia skaitoma maždaug demokratiška, ką ta valdžia darbininkų labai nuveikė! Nieko, nepadarė, kaip tik tą pačią seniai krauju išpirktą žmonių laisvę suvaržė ir da vis varžo, o prie darbo žudo ir naikina, aršiau kaip karės lauke!

(Toliaus bus)

Eserai ir lietuviai eserai.

PASKUTINIUOSE laikuose kai kurie Lietuvos lietuviai, o teipo gi Amerikos LS3. nariai pradėjo krypti prie socialistų revoliucijonierių (eserų) mokslo.

Eserai, tai įpėdiniai senovės Rusijos «narodnikų». Tais laikais, kada atsirado narodnikai, miestuose tik pradėjo atsirasti buržuaziška pramonė, kaime gi viešpatavo «obščina» — sodžius su savo savotišku bendru žemės valdymu. Dėl to ir narodnikai svajojo, kad socializmą Rusijoje įvykdys ne miesto proletarai, bet kaimo valstiečiai ir kad Rusijoje socializmas įvyks greičiau, kaip kur kitur, nes Rusijoje kapitalizmas da neišiplėtojęs, nes kaimo «obščina» tai jau esąs mažas socializmas. Maža to, narodnikai skelbė, kad miesto proletarai, kaip o sūnų kapitalizmo tvarkos, tik ardyd socializmo įvykdymą.

Teip manydami narodnikai nelabai norėjo vesti agitaciją ir propagandą mieste ir labiausiaėjo įsodžių. Miesto proletarai susipažinę pabrikuose su užsienio darbininkais, su Vakarų Europos darbininkų kova biskis po biskio pradėjo tolintis nuo narodnikų ir tvirtai savo atskiras organizacijas. Jų organizacijos vis labiau linko prie Markso mokslo, prie užsienio socialdemokratų.

Skaitytus susipratusiųjų darbininkų vis augo, ir ant galo po jų

įtekme prasidėjo tvertis Rusų Socijaldemokratų Darbininkų Partija. Susitvėrus S. D. D. P. jai, senos pakraipos narodnikų kuopos pradėjo tverti savo partiją. Teip susitvėrė Socijalistų-Revoliucijonierių Partija.

Eserai tai ipėdiniai senovės narodnikų. Eserų programos pilnas senovės svajonių. Kaip senovės narodnikai, teip ir dabartiniai eserai da vis mano, kad valstiečiai su savo obščina (kuri, reikia pripažinti, vis įra ir nyksta) įvykdysią socializmo tvarką, — reikią tik žemės socializacijos ir socializmas jau po nosia riogso.

Eserai labiausia skiriasi nuo socijaldemokratų (s. d.) tuom, kad nepripažįsta kapitalizmo išsiplėtojimo ir koncentracijos kaime, kad nor suvienyti kaipi į vieną luomą — darbininkus, valstiečius ir inteligenciją, kad nenor pripažinti to, kad jau valstiečių luoma skyla į kelias klesas — proletarus, buržujus ir smulkia buržuaziją, kad nemato didelės vertės platesnėj darbininkų organizacijoj, bet tik rūpinasi apie plačią agitaciją ir apie siauresnes, nors ir tik pačios inteligencijos, kuopas. Teroras, tai viens iš svarbesniųjų taktikos įrankių eserų rankose jų kovoj už savo svajones.

Teroras ir žemės socializacija labiausia patinka tamsiems ir mažai susipratusiems Rusijos valstiečiams ir dėlei to eserai šiuos laikuose gal rasti savo pasekėjus. Bet gana bus tik kapitalizmui ir Rusijos gyvenimą įleisti giliau savo šaknis, gana bus pakilti žmonių apšvietimui, kaip vieni pradės žiūrėti į eserus, kaipi atžaga-reiviškus socijalistus, kiti gi (turtingesni valstiečiai) prasidės bijotis eserų teroro ir žemės socializacijos, nes jiems neduos ramiai išnaudoti savo samdiuinkus.

Eserai, tai ne proletarų partija, eserai tai smulkiosios buržuazijos (kaimo) apginėjai. Kad tai teisybė, — nesirūpysiu išdėstyti visą eserų programą, — gana bus peržiūrėti, kaip jie mano žemės socializaciją gyveniman įvykdyti.

Dėl žemės socializacijos eserai reikalauja įvairių norų, kad su jų pagelba išskirstyti tarp valstiečių socializuotą turtą. Svarbiausios normos — išsimaitinimo norma, t. y. paskyrimas kiekvienam tiek žemės, kiek reikalauja išmaitinimas jo šeimynos, ir apdirbimo norma, tai yra paskyrimas kiekvienam tiek žemės, kiek jo šeimyna be samdininkų gal apdirbti. Apdirbimo normą reikės pritaikinti prie tų, ką dabar tur žemės daugiau, kaip to reikalauja eserų normos; išsimaitinimo gi norma reikės pritaikyti prie tų, ką dabar žemės tur mažiau eserų normų. Iš to galim išvesti labai paprastą išvedimą: kas dabar tur daugiau žemės, tas galės daugiau žemės apdirbti ir prie eserų socializacijos. Maža to, eserai nor, kad pirmučiausia būtų žeme aprūpinti didesniejie dabartiniai žemės valdytojai, paskui mažazemiai ir tik ant galo bežemiai, t. y. kas pasilikis nuo smulkiosios buržuazijos, tą eserai padovanos proletarams. Toksai eserų žemės išdalavimo būdas paaiškinimų nereikalauja, nes ir teip aišku, kas labiau eserams rūpi.

Kuomet eserai galėjo gana lengvai atrasti savo pasekėjus užmestam Rusijos sodžiu, kuomet tarp tamsių valstiečių pradėjo šiek tiek platintis žemės socializacijos idėja, tuo tarpu Lietuvoj jiems nesisekė, nes čia jau neliko «obščinos», nes čia kapitalizmas giliau įleido savo šaknis ir privertė kaimo proletarus išsižadėti svajonių apie žemės sklypelius ir turėjo pamislyti apie organizuotą klesų kovą.

Bet revolucijos banga su savo teroru atrado ir Lietuvoj teroro pasekėjus. Teroro pasekėjai žinojo, kad teroristai tai eserai ir anarchistai, ir už tai vieni teroro pasekėjai pradėjo krypti prie eserų, kiti gi prie anarchistų.

Dėlei to ir Lietuvos eserams mažai rūpi ekonomiškasis ir politiškas programų skirtumas, nes jie tik — teroristai. Dėlei to Lietuvos eserai tai ne Rusijos eserai, ne socializmo pasekėjai. «Bus geriaus ūkininkams, — sako Lietuvos eserai, — tai ir darbininkų būvis pasigeris...» «Apie streikus nėr ko svajoti, — jie blėdingi»...

Taktika ir agitacijos būdas pas lietuvius eserus visai ne prole-

tariška, o greičiau ch... «Mūsų (eserų) partija», — kalba vienam susirinkime Lietuvos eserų agitatorius, — «ne bile kokia: pas mus yra ir kunigaikščiai, ir grafai, ir visoki dideli ponai...» — «Bet pas juodašimčius da geresnė partija», — atsako viens iš klausytojų, — «nes prie juodašimčių priguli pats caras». Šitas atsakymas nurodo, kaip atsineša labiau susipratę kaimo gyventojai prie ypatingų Lietuvos eserų.

Vienu žodžiu Lietuvos eserai, tai teroro pasekėjai iš tarpo mažai susipratusių smulkių kaimo buržujų. Gryno socializmo jų galvose mažai kas yra.

Ant galo reikia pridurti, kad į eiles Lietuvos eserų traukia išmestieji iš esdiečių partijų ir tie, kurie dėlei įvairių savo slaptų darbų nesmagiai jautėsi tarp esdiečių.

Žinia, toki eserai Lietuvoj netur ateities: kaip jie dėl menkų priežasčių išdygo, teip ir išnyks. Vieni iš jų taps grynais buržujais, kiti sutvers «Giltinių» ir «Perkuniukų» kuopeles, o gal atsiras ir toki, kad susipratę prisidės prie vietinių esdiečių.

Kaip pasirodo tai ir Amerikos lietuviai eserai netoliau nužengę nuo Lietuvos eserų. Teip Amerikos lietuviai eserai pradėjo dygti nepaprastu būdu. Visuomet, jeigu kokioj nors šalyj pradeda platintis naujos politiškos pažiūros, tai jų pasekėjai rūpinasi susivienyti, kad sutverti savo organizacijas, nes tuomet lengviau yra išplatinti savo pažiūras, nes tuomet lengviau įvykdyti į gyvenimą savo tikslus. Jeigu naujo mokslo šalininkai prigulėjo prie kitos organizacijos, tai tuojaus meta seną organizaciją ir prisideda prie naujos. Amerikoj gi dedasi kitaip. Tarp LSS. narių atsirado pasekėjai naujo eserizmo. Nauji eserai ir tveria naują savo organizaciją ir kartu nor prigulėti prie senos organizacijos, bet prigulėjimas prie senos organizacijos, ant kiek paaiškėjo iš «Kovos» ir 13 kuopos pranešimo, naujiems eserams rūpi tik tiek, kad išardyti LSS. Čia naujų eserų taktika niekuom nesiskiria nuo senovės jezuitų, kurie skelbė: «Ad majorem dei gloriam».

Amerikos lietuvius s. r. pavadinau naujais eserais, nes jų eserizmas skiriasi daug nuo Rusijos eserizmo. Rusijos eserai skelbia, kad reikią vesti darbą labiausia tarp valstiečių, nauji gi eserai kalba tik apie darbininkus. Iš to gal išrodyti, kad nauji Amerikoj eserai tai proletarų apginėjai. Bet tokį daleidimą naikina naujų eserų šauksmas: «Šalyn su buržuaziška laisve!», šauksmas dabartinių anarchistų — tų radikališkų buržujų. Pats darbininkų gyvenimas spiria darbininkus kovoti už pagerinimą savo padėjimo prie kapitalizmo tvarkos, o tas pagerinimas negal būti nors ir be «buržuaziškos» laisvės. Pas naujus eserus «buržuaziška laisvė» blėdinga, nes ji trukdys «atlikti terorą» ir kitą «praktišką darbą». Nauji eserai jaučia, kad platesnės laisvės šalyj mažiau yra teroro ir «praktiškų darbų» šalininkų, t. y. laisvoji šalyj nebus pamato naujiems eserams.

Toliau iš naujų eserų programo maksimum matyt, kad jų socializmo tvarkoj (nes socializmo tvarka tai ir tur būt programos maksimum) kaime bus valstiečiai, o miestuose po senovei dirbs darbininkai, t. y. ir po eserų socialistiškai revoliucijai jau prie socializmo tvarkos da pasilikis kaime smulkiai-buržuaziška tvarka, o mieste — buržuaziška. Tas nurodo, kad Amerikos lietuviai eserai — šalininkai buržuaziško radikalizmo, bet tas buržuaziškas radikalizmas da dešinesnis, negu smulkiai-buržuaziškas radikalizmas Rusijos eserų.

Dėlei to Lietuvos ir Amerikos lietuviams darbininkams, nėr ko gero laukti nuo naujų Amerikos ir Lietuvos eserų. Vieni ir kiti, per savo mažą susipratimą ir silpnesnį įsigilinimą į visuomenės gyvenimą, tik trukdo darbininkų judėjimą, tik trukdo darbininkams kovoti už savo gyvenimo pagerinimą buržuazijos tvarkoj, kovoti už ateities socializmo tvarką.

Išsižadėkim blėdingų svajonių ir ženkim, kur pats gyvenimas veda.

Pirmasis Amerikos Lietuviu Moteru Susivažiavimas.

Laukiamas moterų susivažiavimas, apie kurį daug buvo kalbėta ir nemažai rašyta, jau atsibuvo. Apie Susivažiavimo menamą tvarką jau pačios moters rašė savo pranešimuose, tilpsiuose mūsų laikraščiuose, — tad dabar būtų ant vietos nors trumpai paminėti skaitančiai laikraščius visuomenei apie susivažiavimo mierius ir pasekmes.

Susivažiavimo posėdžius atidaryta subatoje, 13 birželio; iš vakaro gi, pėtnyčioje, draugas J.O. Širvydas prieš gan skaitlingai susirinkusią publiką skaitė įtalpingą referatą, kuriame stengiasi trumpai peržvelgti moteries išsivystymą iš priešistoriškos moteries iki moterei darbininkei kapitalistiškame surėdyme. Referentas puikiai atliko savo uždavinį ir išaiškino tas priežastis, kurios privedė moterį-darbininkę, moterį šeimininkę ir moterį-motiną koncentruoti savo protiškas ir dvasiškas spēkas į skaitlingas organizacijas, užsidėjusias sau kovoti su tamsybe, su prispaudimu ir išnaudojimu. «Puikiausias draugijos žiedas — tai apšviestos moteris» — tuomi sakiniu referentas, pasveikinęs moteris, linkėjo joms eiti prie šviesos ir susipratimo.

Pirmoje susivažiavimo sesijoje, kurią atidarė draugė M. Račiūtė, nuveikta tiek tik, kad atlikta visų paprasčiausių tokiuose atvėjuose darba, — būtent, peržiūrėjimas mandatų ir rinkimas susivažiavimui prezidijumo. Mandatų peržiūrėjimui išrinkta draugės — Pricevičiūtė ir Damijonaitienė; užrašius visas moteris, atsilankiusias ir dalyvaujančias susivažiavime, pasirodė, kad su mandatais buvo dvi draugės — Gilbaitienė ir Damijonaitienė, atstovavusios čikagiečių moterų «Apšvietos» draugystę; toliau — atvyko susivažiavimui: P. Pricevičiūtė iš Waterbury, A. Daukšiuotė iš New Haveno, Conn., Senkuvienė iš New Britain, Kalnauckiuotė iš Newarko ir iš Brooklyno: Poškienė, Narkevycienė, Mockuvienė, Lauraitienė, Pračaitienė, Širvydienė, A. Stankuvienė, P. Stankuvienė, Vilkevičienė, M. Račiūtė, M. Olyta, O. Karaliūtė ir O. Giraičiūtė. Prezidijumą išrinkta visoms susivažiavimo sesijoms iš sekančių ypatų: pirmesėdė M. Račiūtė, jos pagalbininkė — M. Olyta, sekretorės — Pricevičiūtė ir Daukšiuotė, ir presos komitetas — Pračaitienė ir Damijonaitienė. Posėdžius nutarta laikyti prie adarų durų ir suteikta vyrams patarimo balsą.

Pirmai sesijai atsidarius draugė Gilbaitienė perskaitė referatą apie moterų klausimą; referatas sutaisytas iš E. Orzeškienės brošiūrėlės, pašvestos vokiečių ir prancūzų moterų klausimui — gaila tik, kad pati brošiūrėlės autorė (Orzeškienė nors ir giriasi esanti demokratė — bet žiūri į žmonijos klausimus ir ateitį per buržuazinius akinius) ir referentė į moterų ir visų žmonių stovį žiūri ne iš reališkos pusės, o padažo jį ideališkais spalvomis iš atžvilgio į tokius žmonijos idealus, kaip tikėjimas, tautiškas ir tt.

Po referato kalbėta apie reikalingumą sutverti moterų organizaciją iš atžvilgio į silpną stovį jų apsišvietimo ir daugybę jų reikalavimų šeimynos ir visuomenės gyvenime, kurie skiriasi nuo vyrų reikalų. Nutarta perskaityti Brooklyno lietuvių moterų Apšvietos Draugystės pagamintą medžiagą organizacijos klausime. Pirmą svarstyta platformą bei programą, perskaityta linkėjimas, prištus iš «Kovos» redakcijos, nuo P. Stanelio, iš 19-tos LSS. kuopos, nuo Mikolavičienės, Olytos, J. Andziulio ir kitų.

Perskaičius būsimos moterų organizacijos platformą, pasirodė, kad moters stato savo organizacijai šitokius uždavinius: 1) pakelti moterų tarpe reikalingą joms susipratimą ir išaiškinti joms, kaip draugija yra surėdyta, kas joje netinka, kokią vietą moteris užima draugijoje, ir kokias jos turi pareigas linkui draugijos, kaip mo-

tinis, šeiminkės ir darbininkės; 2) einant moterų susipratimui pirmyn telkties su visomis pirmėivių Amerikos moterų organizacijomis ir kovoti už politišku tiesų sulyginimą su vyrais; užlaikyti artimus santykius su vyrų ir moterų pirmėiviškoms organizacijomis, kaip čia, taip ir Europoje; 3) kovoti už lygias tiesas ant ekonomiškos dirvos, būtent už sulyginimą mokesčių visokiose darbo šakose ir 4) eiti prie ekonomiškos nepriklausomybės ir savarankiškumo gyvenime.

Tą atsiekti moters mano organizavimosi ir švietimosi keliais, būtent: tvers kuopeles, prie kurių sulyg reikalo rengs vaikų mokyklas; leis savo organą ir kitokią literatūrą, pašvestą moterų reikalų aiškinimui; siuntinės savo kalbėtojus; rengs referatus, prelekcijas, diskusijas, pasikalbėjimus ir literatiškas paskaitas iš istorijos, literatūros, politiškos ekonomijos, darbo klausime, mokyklų klausime iš pedagogikos, amatų, išdirbystės, muzikos, dailos, ateivystės klausimų ir tt.; rengs organe, kituose laikraščiuose ir specialiose brošiūrose straipsnius iš higijenos linkui vaikų auklėjimo, šeimynų užlaikymo ir abelno namų ūkio vedimo.

Toliau svarstyta Brooklyno liet. mot. Apšv. Drg. parengtą programą projektą. Čia reikia pažymėti tai, kad kai kurios moters didžiausią atydą atkreipė į tai, kad moterims reikia visų pirmu apsišviesti ir suprasti reikalingumą darbo žmonių kovos už būvio pagerinimą ir paskui jau podrang su jais kovoti; ir elementariškuose moters-darbininkės grynai ekonomiškuose reikalavimuose, programoje išstatytuose, kai kurių delegačių matyta nepageidaujama šiandien «kišimasi» į politiką ir užkabinėjimą valdžios. Po ilgų debatų nutarta ant pirmos vietos programoje išstatyti reikalavimus moters, kaipo motinos, auklėtojos ir šeiminkės, o antroje vietoje — darbininkės ir pilietės.

Susivažiavimo priimtas p r o g r a m a s maž daug šiteip atrodo: moters m o t i n o s reikalauja priverstino ir neapmokamo vaikų mokymo iki 18 m. amžiaus su visišku mokinių užlaikymu; laisvo įstojimo į technišką ir aukštesnes mokyklas su visišku mokinių užlaikymu; užlaikymo našlaičių iki 18 m. amžiaus; įsteigimo auklėjimo namų (pavyzdin — Froeblio daržų*), kur vaikai rastų sau atsakančią nuo mažumės auklėjimą, priežiūrą ir žaislus; įsteigimo komitetų prižiūrėjimui visų mokyklų ir auklėjimo namų, — komitetai renkami abiejų lyčių. Moters d a r b i n i k ė s reikalauja: prileidimo moterų prie visų išdirbystės šakų ir profesijų ant vienodų su vyrais tiesų ir sąlygų; 8 val. darbo diena; uždraudimas uždarbiauti vaikams iki 18 metų; uždraudimas nakties darbo; nepertraukiamas pailsis bent 36 val. į savaitę; minimum mokesčio už darbą; uždraudimo mokėti už darbą daiktai; dirbtuvių ir gyvenimų prižiūrėjimas iš atžvilgio į higijena per komitetus pačių darbininkų ir darbininkų renkamus; įstatymų neščių moterų apginimui, darbininkų bei jų šeimynų aprūpinimo nelaimė ištikus, senatvei priešus, ligai ar bedarbei užėjus; įsteigimo tam tikro biuro, kur darbininkai be lyties skirtumo rastų už dyką reikalingą jiems apginimą nuo įvairių skriaudų ir įstatymišką patarimą; darbininkų ir darbininkų darbo biuras; pranešimas darbininkui pirm dviejų savaitių apie jo atstatymą ir algų mokėjimas kas savaitė. Moters, kaipo p i l i e t ė s ir n a r i a i reikalauja: sulyginimo pilietišku ir draugijinių teisių su vyrais; suteikimo moterei pilno balso visuose draugijos ir politikos reikaluose: renkant valdžias, teismadarius, įstatimdavėjus, mokyklų ir kitų įstaigų prižiūrėtojus; įvedimo pažangiųjų mokesčių ir prašalinimo visų netiesiųjų mokesčių; myriaus baumės panaikinimo; teismas visuomenės lėšomis užlaikomas; visų gydymasi yra valstybės aprūpinamas.

Iš virš privestų reikalavimų matome, kad jų organizacija išsykio jau sustojo ant progresyviškos papėdės ir, jei jos kovos už tuos savo reikalavimus, kaip programoje užbaigoje sako, tai kovo-

* Paprastai vadinama „Kindergartenais“. R e d.

jantis proletaras turės savo žmonoje ir draugėje ne jo darbo trukdytoją, bet veiklų kovos draugą ir gerą pagelbininką, nuo kurio susipratimo priklausys būsimas kovojančių proletarų kontingentas ir jo dvasiškas stovis.

Buvo iškeltas klausimas, ar organizacijoj gali prigulėti vyrai, žinoma tokie, apie kurių darbštumą ir moterų klausimui prijamumą žino organizacijos nariai; pasirodė, kad geistina rasti vyrų tarpe reikalingus organizacijai darbininkus tai literatūros dirvoje, tai kitokiuose darbuose — bet į organizaciją prigulėti, dalyvauti viduriniuose jos darbuose — nevalia. Reikia tad spėti, kad moters jaučiasi esančios pasiryžusiomis dirbti ir pasitiki savo spėkoms bei patyrimams.

Besvarstant konstitucijos projektą nutarta priimti organizacijai vardą, kurį padavė čekagiečių moterų «Apšvietos» Drgstės įnešimas, būtent «Lietuvių Moterų Progresyviškas Susivienijimas Amerikoje» vietoje Brooklyniečių įnešto: «Lietuvių Moterų Susivienijimas Amerikoje».

Už organą Susivienijimui išrinkta «Vienybė Lietuvninkų», bet leidėjas nesutiko duoti laikraštį už oficiališką organą, tik prižadėjo suteikti vietą pagarsinimui protokolo, programo ir konstitucijos visų moterų apšvietimui, straipsniams moterų klausime ir garsinimui atskaitų bei viršininkų adresų apgarsinimų vietoje.

Viršininkais išrinkta: Susivienijimo sekretorė dr. gė Gilbaitienė iš Chicago, Ill., Finansų raštininkė — M. Olyta iš Brooklyno, Išdininkė — P. Stankuvienė iš Brooklyno, į Pild. K-tą: M. Račiu tė iš New Yorko ir E. Pračaitienė iš Brooklyno.

Moterų susivienijimui susitvėrus męs, vyrai, nuoširdžiai linkime jam kuogeriausios kloties ir prasiplėtojimo; te jo idealai įsikūnija kuoplačiausiai moterų tarpe ir te grynas susipratimas kuoplačiausiai atveda minias vergių moterų į eiles vergų vyrų, kovojančių už visos žmonijos išsiliuosavimą iš po sunkaus dabartinio surėdymo jungo. Turime viltį, kad jaunų mūsų draugių energija bus aikvojama vien tik žmonijos gerovei ir kad jos pasistengs duoti draugijai solidariškumo ir darbštumo pavyzdį.

Rėk.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Koreja. Šitoj Japonijos užgrėbtaj šalyj eina revoliucija. Korejiečiai vis labiau kyla prieš japonus turčius, kurie su savo valdžios pagalba stačiai juos apiplėšia. Per aštuonis paskutinius mėn. sukilėliai visokiais būdais nužudė 826 ypatas, japonų susivienijimo šalininkus, sudegino 360 namų; nuostolio padarė į 25 tūkst. dol. Japonų valdžia Korėją apšaukė karės lauku; kariumenė kuožvėriškiausiai siaučia po šalį; neseniai ėmė degint sukilėlius (Sonjume juos sumušus, vienas vadovas su keliais draugais pasislėpė vienam name, kareiviai su namu sudegino juos).

Am. Jungtines Valstybes. Kas kartas vis labiau pradeda valdžia persekiot socialistus kalbėtojus, ypač dabar prieš rinkimus. Jau vėl socialistai turėjo pradėt kovą už žodžio laisvę Philadelphiaj, Springfielde (Ill.) ir kitur. Springfielde buvo teismas, kurs «kaltininkus» (kalbėjusius ant gatvės) išteisino. «Išganyto armijai» leidžia rėkaut ir giedot ant gatvių, o socialistų kalba, girdi, «ardo ramumą».

Sulyg paskutinės sutarties su Anglija, laiškai iš Jungt. Valst. į Angliją eis už 2c. uncija. Tokia sutartis, sako, įvyks ir su Prancūzija.

IŠ PARTIJU GYVENIMO.

Lietuvos socialdemokratų partijos. Tarp Lietuvos visų tautų darbininkų darbuojasi dvi socialdemokratų organizacijos. Stipresnioji iš jų, tai «Lietuvos Socialdemokratų Partija». Ji labiausia veikia Vilniaus mieste; darbą gi veda kaimuose ir miestuose Suvalkų, Kauno, Vilniaus ir Gardino gubernijose. LSDP. veda darbą tarp visų tautų, bet daugiausia prie jos priklauso lietuviai ir lenkai. Seniau prie LSDP. prigulėjo da Liepojaus, Rygos, Mintaujos ir Peterburgo lietuvių darbininkų organizacijos. Bet po 1906 metų konferencijai Liepojaus ir Rygos organizacijos prisidėjo prie Latvių Socialdemokratų Partijos, o Peterburgo — prie Rusų S.-D.D.P. Mat 1906 metų konferencija nutarė, kad tos LSDP. organizacijos, ką darbuojasi ne Lietuvoj, susijungtų su vietinėmis s. d. organizacijomis.

Antroji s.-d. organizacija tai «Rusų Socialdemokratų Darbininkų Partijos Lietuvos Krašto Skyrius». RSDDP. veda darbą daugiausia tarp lenkų ir žydų. Jos įtekmė sulyginant mažesnė kaip LSDP. įtekmė. Lietuvos RSDDP., kaip ir LSDP., centras Vilniuj. Ji čia tur gana didelę įtekmę ant odos dirbtuvių darbininkų, šiokių tokių ryšius tur ir kitose vietose.

LSDP. labiau linksta prie decentralizmo (politiško), o RSDDP. — prie centralizmo. Paskutiniuose laikuose politišku pažiūrų skirtumas tarp LSDP. ir RSDDP. sumažėjo; toliau pats gyvenimas pradėjo reikalauti bendros taktikos dėlei to pakilo klausimas susivienijimo šių partijų. Dabar susivienijimo klausimas jau stoja ant gero kelio.

Lietuvoj da darbuojasi «Žydų Socialdemokratų Partija» («Bundas»). Prie Bundo priguli tik žydai, ką da visai neseniai atsikratė nuo savo tautiškumo. (Žydai darbininkai ne tautiečiai priguli prie RSDDP. arba prie LSDP.). Nors Bundas ir susivienijo su Rusais esdiečiais, bet tas susivienijimas greičiau įvyko ant popieros, o ne gyvenime, nes B. ir toliau varo savo darbą visai nuo RSD., ir tankiai jos darbų taktika visai nesutinka su RSDDP. taktika. Bundas paskutiniu laiku pradėjo smarkiai silpnėti ne tik dėlei to, kad užėjo visur reakcija, bet ir dėkui savo tautiškumui. Teip vieni iš bundo esdiečių pasiliko grynais tautininkais, kiti prisidėjo prie s.-s. (socialistų sjonistų), o da kiti ką jau išsižadėjo bundo tautiškumo, pereina prie kitų esdiečių organizacijų arba ir prie eserų. Bundas ateities prieš save netur.

Z. A.

Belgijoj per paskutinius rinkimus tapo išrinkta du socialistai į senatorius. Bet abelnai valdžios viršus senate pakilo nuo 14 ant 18 balsų. Atstovų bute jos viršus nupuolė nuo 12 ant 8 (t. y. valdžios šalininkų yra 8-niais daugiau už jos priešų skaičių).

Prancūzijoje miestų rinkimai davė puikias pasekmes socialistams. Paryžiuje 1904 metais buvo 95,164 socialistų balsai, o šiomet — 195,461. Paryžiaus miesto taryba dabar susideda iš 20 socialistų, 22 radikalų ir social-radikalų ir 38 konservatorių-demokratų ir tautininkų.

Į Prūsų seimą («Landtag») per paskutinius rinkimus pirmą syk išrinkta socialdemokratai net 7. Mat rinkimų sistema («triklesinė», ne tiesus rinkimas) tapo permaininga, tai ir socialdemokratai galėjo patekt į landtagą. Konservatoriai nori kaip gyvai užlaikyti ir toliau seną rinkimų būdą, kad tik darbininkai negalėtų išrinkti savo tikrųjų atstovų.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Szeši milijonai bedarbių! Amerikos Jungtinėse Valstybėse dabar netoli pusė visų darbininkų neturi darbo. Statistika parodo, kad bedarbių išviso dabar yra 6,305,000. O darbininkų išviso yra 15,420,000. Didesnė tų bedarbių dalis jau nuo seniai, beveik nuo pat pradžios šio krizio, netur darbo, ir badas jiems stačiai žiūri į akis. Apie 10 tūkstančių vaikų, einančių į pradedamasias mokyklas, badauja...

Uždarbių apkopojimas. Illinois valstybėj Kankakee mieste «Manufacturing Company» savo darbininkams nukirto uždarbius ant 15 nuošimčių; «Kankakee Till & Brick Co.» — ant 10 nuošimčių; «Fuyler & Williams Manufacturing Co.» ir «Schaefer Piano Co.» — po 15 nuoš. Liejyklos savininkai numušė uždarbius liejykams nuo 27c. už valandą iki 17 ir pusės cento, o paprastiems darbininkams vieton \$1,75, moka \$1,30 už dieną.

«Rusų Darbininkų Sąjungos» biuras, įkurtas su tikslu surasti darbą, per du mėnesius — nuo 1 d. kovo iki 1 d. gegužės — sujieškojo darbą 50 čiai narių. Taigi menkas to biuro darbavimasis, bet visgi ši tą nuveikė.

Socijalistų laikraštis — unijos organas. Brooklyno unijų centras («Central Union») birželio 10 d. priėmė už organą neseniai pradėjusį eiti dienraštį «New York Evening Call», stovintį ant Socijalistų Partijos pamatų. Tai reiškia, kad Brooklyno susiorganizavusieji darbininkai atsimeta nuo buržuaziškos laikraštijos.

10 metų kalėjimo už seną skrybėlę. Eastone (Pa.) neseniai teismas nubaudė dešimčia metų kalėjimo žmogeli, tulą Edw. Whelan, už tai, kad jis pavogė seną šiaudinę skrybėlę ir kreicorių.

Nauji bedarbiai. Great Falls, Mont. Vario dirbtuvės: «Boston» ir «Montana», priklausančios kompanijai «Amalgamated Copper Co.» bus tuojaus uždarytos dviem mėnesiams. Dėl tos priežasties neteks darbo 5 tūkst. darbininkų. Darbai ant geležinkelio, ant linijos Great Falls Helena teipgi stoja.

Darbininku judejimas svetur.

Šveicarijos darbininkų sąjunga neseniai atlaikė savo susižavimą Bill mieste. Per paskutinius dvejus metus visų amatų draugijos (susijungusios į abelną sąjungą) nepaprastai paūgėjo, ypačiai metolo (geležies ir tt.) darbininkų skaičius pakilo nuo 11,000 iki 20,000 narių. Antroji didžiausia sąjunga, medžio darbininkų, pasididino nuo 5,800 iki 8,000 narių. Akmens darbininkų sąjungos kuopos pasidaugino nuo 47 iki 72. Kitų sąjungų pažanga lygiai teip puiki. Dabar eina visų profesijinių sąjungų judėjimas link abelno susijungimo į pramonės (industrijos) federacijas. Teip rimorių (balnių) sąjunga ir kurpių arba šiaučių sąjunga susijungė į «odinių darbininkų federaciją». Nelaimingai tik dailydžių sąjunga atsisakė prisidėti prie medinių darbininkų federacijos. Kitos sąjungos tebelieka nepadarfusios žinksnio prie visuotinos federacijos.

Jungtinėse Valstybėse yra tiktai vienas politiškas klausimas: Ką daryt su trustais? Republikonai — tikrieji republikonai — sako: «Tegul trustai pasisavina («own») žmones». Demokratai sako: «Tegul žmonės išgriauna trustus». Socijalistai sako: «Tegul žmonės pasisavina trustus». — [Iš «Waage Slave» — Hancock, Mich.].

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

LSS. čarteris jau atspaudintas ir gatavas kuopoms išsiuntinėti. Formatas čarterio 16 colių pločio ir 22 ilgių; popiera raudona. P.K. kryvulė N 33. — P.K. vienbalsiai nutarta, kad LSS. kuopos reikalaujančios čarterio prisiųstų po \$1.00 už čarterį; iš tų pinigų užsidengs iškaščiai, kaip čarterio išėmimas, atspauzdinimas ir išsiuntinėjimas.

Rodosi, kuopos nebus tam priešingos ir prisilaikys P.K. nutarimo.

Kuopos, kurios prisilaikydamos P.K. nutarimo, prisiųs pareikalavimą su parašais kuopos viršininkų, apturės čarterį. Nepareikalavus pačioms kuopoms, čarteris joms nebus siunčiamas.

Kaip buvo pranešta «Kovoj», kad bus nusiųsta nuo LSS. į anglų socijalistų konvenciją delegatai iš Chicagos kuopų, tai tas neįvyko dėl šios priežasties: Baiančio 30 d. pasiunčiau laišką 4 toms kp sekr., drg. J.Švermickui, 3358 So. Morgan St., Chicago, Ill. Gegužės 29 d. laiškas sugrįžo atgal, neradęs adrisato. Tokiu būdu Chicagiečiai draugai negavo minėto pranešimo.

LSS. sekr. P. Dubickas.

Rinkimu Komisijos pranešimas.

IV Susižavimas VIII sesijoje (žiur. § 47 protokolo) nutarė, kad «v i s i kandidatai į LSS. viršininkus turi persistatyt save P.K.—tui, paduodant savo gabumą, mokslą, kur pirmiau gyveno, ką veikė, prie kokios prigulėjo partijos etc.» Balsavimų tvarkymo Komisija, atsižurint į tai, kad nominacijai ir balsavimams Susižavimas paskyrė gan trumpą laiką, ir kad dėlei to—pat laiko stokos P.K.—tas negalės per laiškus susinešti su kandidatais ir užklausti jų legitimacijos — užklausė P.K.—to linkui to, kaip P.K. nariai mano atlikti tą darbą ir kaip Komisija privalo pasielgti su legitimacijų blankomis. P. K.—tas, kaip tai matoma iš krivulės N 32, pagarsintos 24 N «Kovos», visą tą darbą pavedė atlikti Komisijai.

Komisija tatai sutaisė tam tikras užklausimų blankas palengvinimui patiems kandidatams darbo, ir vieną blanką nutarė pasiųst redakcijon pagarsinimui organe. Šios blankos yra jau pasiųstos visiems kandidatams, kuriuos LSS. kuopos pastatė į S-gos viršininkus, kartu su užklausimais ar apsiima užimt skiriamas jiems vietas.

Kadangi, sulyg Susiv. nutarimų, geistina turėti žinios tik apie kandidatus, kurių pavardės bus įrašytos į balsavimų blankas — todėl Komisija prašo visus draugus, gavusius užklausimą ir legitimacijos blanką, grąžinti Komisijai atsakymą ir blanką šitokiu būdu: legitimacijos blanką prisiųsti vienkart su atsakymu apie tai, kad apsiima užimt skiriamą jam vietą, tame pat laiške, tik kitame konverte, padėjus ant jo paišeliu žodį «l e g i t i m a c i j a»; jei tas draugas bus įrašytas į balsavimo listą — tad jo legitimaciją Komisija peržiū-

rės; jeigu ne — bus sugražinta tam pat draugui neperžiūrėta, jo paties konverte.

Draugai, gavę nuo komisijos užklausimus ir blankas, malonės suteikti atsakymą komisijai apie tai, kad apsiima (tuokart prisiųsti ir blanką), arba atsisako, ne vėliau kaip iki 30 birželio š.m., adresuojant drg. J.Griniui, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Komisijos vardan narys *Račkauckas.*

19. VI. 08, Brooklyn, N.Y.

Apie «Kovos» buvi.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa savo susirinkime perkratė reikalus «Kovos». Pamatė, jog mes, kaip ir visi klaidingi žmonės, III susivažiavime labai klydom, daug darbininkų priimdami; todėl mes patariam «Kovos» administracijai ir redakcijai varytis iki paskutiniosios (Ką tas reiškia? Red.), «Kova» perstot jokiū būdu negali, tai yra ryšys, kurs mus visus riša ir dvasią auginą. Jei kraštutinas reikalas — sumažint, jei nemažint — pratęst sykį į dvi savaiti, kol krizis neatsitaisys ir mes vėl neįstosim į senasias vėzes.

Mūsų kuopa yra dirbusi kaip kuopa, ir sąnariai ypatiškai niekad neatsilieka. Štai dabar matydami, jog ir «Kovoje» krizis, draugai, kurie dirba, sumetė \$8.00, kuopos išdo nejudindami (ten yra rezerva apie \$125.00, tai kuopos juodai dienai). Kitų kuopų draugai turėtų sekt tą pavyzdį. Apie \$300.00 skolos! Nusijuokt! Mūsų 2000 nebegalėsime jau organo išlaikyti? Išlaikysime, viskas bus gerai, tik tie draugai, kurie yra draugais, tegul pasirodo, jog tokiais yra ir reikale. Mes pasiunčiam savo dalį lai kitos 90 kuopų tą pat padaro; po 50c. dėdami draugai dirbantieji padės iš krizio išlipti, ir bus pinigų daugiau, negu reikia. Vyrukai, pasirodykim, jog mes nėsame salioniniai, nė liežuviniai socialistai.

F.J. Bagočius.

* * *

Draugai ir Draugės: — Aš kaip toki pat draugas, narys LS S., kaip ir kiti visi, nustebau užtėmyjęs N 23 čiam straipsnį, parašytą drg. J.O. Širvydo apie «Kovos» ateitį, būk dėlei nuopuolio finansiško stovio, «Kova» turi būti sumažinta ant 8 nių puslapių. Kad išdas nupuolęs, tas tiesa, bet klausimas, ar laikraštis «Kova» ne mūsų, tų visų, kurie geidžiam, kad kuo-daugiausia socialistiškų raštų išleisti, tai kodėl apleidžiam «Kovos» išdą? Man rodos, kad tie, kurie dar dirbam, — o dirbančiam vis gi atsilieka kokis centas nuo kasdieninio pragyvenimo, — tai turėtume pasirūpinti ir apie mūsų organą «Kovą», kuris mums teip pageidaujamas, kaip ištroškusiai žuviai vanduo; taigi galim paaukuoti nors po kiek kas išgalim.

Aš ankuoju 1 dolerį; rodos maža auka, bet vis gi pagelba.

Trokštąs kloties «Kovai» Jums ir socializmui

Bayonne, N.J.

M.Szliakys.

* * *

Massachussets rajono organizatoriaus laiškas į LSS. sekretorių: —

Siunčiu tą 10 dolerių, kur susivažiavime pažadėjau. Aš ankuoju 10 dol. tiktai mašinoms pirkti ir plakatams spaudinti, kaip buvo kalbėta susivažiavime: 5 dol. plakatams, o kiti 5 dol. turi eiti į «Kovos» fondą presui. Kad «Kovos» fondas tuščias, tai aš išreiškiu tokią savo nuomonę draugams.

Jeigu mes turim skolas, tai turim ją proporcionališkai uždengti, mokėdami po 50 centų — vietoj 25c., t.y. užsidėti ekstra moke-

sti. Tai mūsų Sąjungos draugai pasirodys, ar jie yra draugai susipratę, ar tik dėl mados socialistais vadinasi.

West Lynn, Mass.

S. Donilavičia.

LSS. I-mo Rajono VII konferencijos protokolas.

Gegužio 31 dieną 1908 m. New Haven, Conn., atsibuvo LSS. I-mo rajono VII konferencija. Delegatai pribuvo nuo šių kuopų: 34-tos — 4, 25 tos — 2, 27-tos — 3, 16 tos — 1 ir pribuvo rajono komitetas — 4 nariai. Išviso 14.

Konferencijos pirmininku išrinkta J.Šunskis, sekretorium — A.Daukšintė. Perskaityta protokolas pereinatos konferencijos ir vienbalsiai priimta.

Nutarta sekančiais:

1. Svarstyta įnešimas saugotis atžagareiviškų agitatorių ir nutarta, kad sekr. paleistų įnešimą kaslink Antonov per Veikiamojų Komiteto kryvulę.

2. Nutarta, kad rajono išdininkas būtų po kaucija 50 dolerių nuo tada, kada centro išdininkas bus po kaucija.

3. Kad Veikiamasis Komitetas veiktų pagal išdirbtą naują programą ir tuom tvarkytų centrą.

4. Nutarta šelpiti draugus reikalaujančius pašelpos pagal išgalę.

5. Programą palikta tą patį.

6. Nutarta rajono viršininkus rinkti per referendum.

7. Išrinkta komisija iš trijų narių: J.J. Gerdauckas, J.Kazlauckas ir A.Daukšintė rašyti rezoliuciją į anglų socialistų valstybės komitetą kaslink susivienijimo su jais.

8. Nutarta sekančią konferenciją laikyti Waterbury, Conn. ir tik tada rengti, kada bus reikalas.

9. Rajono komitete pasiliko: organizatorium J.J. Gerdauskas, sekretorium A.Daukšintė, J.Kazlauckas kasierium tik tolei, pakol kitą išrinkti. Kasierių ir V.K. narį rinks per referendum.

Konferencijos vedėjai:

Pirmininkas *J.A. Szunskis,*
Sekretorius *A.Daukšintė.*

Prie darbo, Draugai!

LSS. 44 kuopos draugų atydai*)

Draugai ir draugės: — Prisieina man atlikti negeistiną darbą: parodyti visuomenei mūsų 44 kuopos nerangumą, bet esmu priverstas tą daryti!

Draugai ir draugės! Ištikro mes jau pradedam pripažinti juodašimčių giesmės punktą:

«Pameskime arę laukus!

Kad dievas padės — užderės,

Ir piausime puikius javus;

Grudai kad ir džius nebyrės!»

Mes jau metam arę tamsybės laukus! Metam sėję grūdus šviesos, mokslo, metame kelią, kuriuo mes ligšiolei ejo-me, kurį mes teip sunkiai suradom — kelią prie meilės, lygybės ir brolybės, prie socializmo...

*) Kodėl ne atyda visų arba bent daugumos kuopų? Juk visur draugai kartais mėgta lyg pasilsėti, patlingėti, ne viena tik 44 kuopa.

Tas nėra teip įdomu, kad žmogus, kuris da nepamatęs šviesos, nesistengia ją pamatyti; bet kaip suskausta širdį matant draugus jau pažinusių šviesos spindulius, o grįžtančius atgalios į tamsos atklanę...

Štai mūsų kuopos draugai, išskyrus tik komitetą šalinasi nuo savo jau seniai pradėto darbo, švento darbo ir butinai reikalingo; nenori prisidėti nors su patarimais, sukraudami visą darbą ant komiteto, jau kelintas susirinkimas kaip nė trečia dalis uarių nesilanko į susirinkimus.

Draugai ir draugės! Ar tik neperzengiam mes LSS. programo, kuriame yra paminėta, kad negana pasivadinti «ot, aš socialistas», bet mes ir darbais turime pasirodyt kas mes esame. Taigi, malonus draugai, nenoriu aš čiou daug šnekėti ir bereikalingai užimti vietą laikraštyje, tik šaukiu jų: prie darbo, draugai! Dirbkime visi išvien, negaišinkim laiko, nė pajiegy, nesigailėkim savo nuvargusių letenų ateiti į susirinkimus ir stengtis atsivesti naujų draugų, tada nereiks mums eimanuoti, kad mūsų kuopa eina silpnyn, bet galėsime pasirodyt «kise visuomenės su savo darbais, kaip ir kitos kuopos.

Susirinkimai atsibuna kas pirmą ir trečią nedėlių kožno mėnesio pas drg. M. Rasimą, 919 Cass Ave. St. Louis, Mo.

44 kp. turtų sekr. *L.M. Kudlauskas.*

Redaktoriaus pranešimas.

(13-os kuopos atydai).

LSS. 13 kuopa iš Philadelphia-Frankford atsiunte «Kovon» patalpinti straipsnį «Išvengimui nesusipratimo», kame pranešama

Mokslaeivio svajonė.

GEGUŽĖS mėnuo. Saulės spinduliai maloniai šildė žemę. Visur linksmi šipsojimai gamtos, visur skambėjo įvairių-įvairiausių paukščių giesmelės. Medžiai apsidengę žaliais lapais, plačiai praskleidę savo šakas, tarytum norėjo ką paslėpti, lengvai švytavo savo šakas, judinamas lengvo pavasario vėjo. Tarp medžių buvo galima matyti aukštus murinius namus, išsklaidytus tarp kelių gatvių netolimai vienas kito; už visus stebėtiniausių išveizdą turėjo geltonų plytų namas, trijų laiptų aukštas, ant kampo dviejų gatvių, iš vienos pusės su didelėmis durimis, viršū durų išdirbtos raidės, kurias sudėjus išeina žodžiai: «Music Hall». Tame name skambėjo nuo pat aukstybo ryto iki vėlaus vakaro įvairių-įvairiausių giesmių, muzykės ir skambalų valsai, tartum jie norėjo nuraminti liudniausią ypatą, parodyti, kad šiandien nėra liudnumų...

Pilnos gatvės jaunų žmonių abiejų lyčių; jie linksmai žypsodamiesi skubiai į visas puses bėgo gatvėms, nešdamiesi rankose knygas ir sąsiuvas. Teip traukės per ištiesą dieną — visur linksmumas, tartum jau nerasi niekur, niekur liudnos

apie «socialistus-revoliucionierius», Chicagoj ir 13-toje kuopoje atsiradusius ir sutvėrusius savo kuopas.

Dėlei rašto formos ir dėlei Lit. K-to nuosprendžio netalpinti organe kuopų ginčų, 13 os kp. straipsnį pasiunčiau L.K-tui. L.K. vienbalsiai nutarė to rašto netalpinti.

Straipsnis padeta LSS. archyvan.

Delei nesuomoniui...

Kad ant bepamatiškų užspuldinėjimų geriausias atsakymas — ignoravimas, tas ištirta. Bet ne visada to pakanka...

«Kovos» 25 numery drg. J. Baltrušaitis (str. «Ir vėl griuvimo šmėkla») už pakarpos sugauna Sąjungos «griovėjų» — «Kovos» zecerius. «Kovos» zeceriai apskelbė, kad «Kova» jau mirė... Kur tas apskelbta? To nepasako. Ir pavadinata net strategišku žingsniu...

Taigi budamas «Kovos» zeceriu, kad nepasilikt tokiu «niekšu», reikalauju aiškesnio darodymo. Reikalauju žodžių tų, kurie girdėjo zecerius tą skelbiant. Lai atsako jie be «advokatų».

Ir vis laukiama kada pasibaigs nesuomones...

«Kovos» zeceris *P. Jonaitis.*

Tie, kurie apskelbė (gegužės 30 d.) tą «nesuomonių» «streiką», rodos, neturėtų teisės reikalauti aiškesnių «darodymų», bet tik stengtis toliau su «suomone» dirbti Sąjungos labui, vieton eiti prieš ją tokiais «strategiškais žingsniais», kaip «streikas», dėl kurio neva turi «Kova» mirti. «Aiškesni darodymai» bus ir lai atsako Sąjunga... be «advokatų».

ypatos...

Mažam kambariye sėdėjo prie stalelio jaunas vyras, mažo ugio su išblyškusi veidu; žiūrėjo per langą į savo draugus, svajojo, manė: — Aš nelaimingas vargšas!... Jie visi linksmi, jie visi sveiki, jiems nieko netruksta... Jie nori atsiekti savo tikslą... To ir aš troškau, bet aš nelaimingas... Jau palengvėjo mano kišenių, netekau sveikatos, pasibaigė paskutiniai centai, kuriuos buvau susitaupinęs sunkiai dirbdamas dirbtuvėse... Aš mokinaus ir dirbau, kad tik nereiktų visai paliauti mokinusies — dirbau viską, mazgojau valgstubijje visus įrankius ir padargus; gaudavau ne daugiau, kaip 9 centus į valandą. Bet šiandien ir čia nereikalingas. Jiems reikalingi sveiki ir žvalūs vyrai, o aš prie tokių negaliu jau lygintis... Aš jau priverstas apleisti šį kambarį ir šį miestelį, bet kur dingti?... Užmiršti apie viską ant visados? Ko aš svajoju! Gal buti ir teip. Bet kaip bus liudua, kada užeis man ant minties tų muzykių skambėjimas, kada rodysis man tie jauni žmonės, skubiai bėganti gatvėms. Kaip bus liudua... Jau paskutinė diena man čia. Turiu apleisti šį miestelį ir vaziuoti pas gentis, bet kokis ten likimas manęs laukia? Skaičiau laikrašcinose, kad jau tukstančiai pageltusių ir išblyškusių darbinkėlių neteko darbo, vaikštinėja iš gatvės į gatvę, nuo dirbtuvės prie dirbtuvės, jieškodami, kur galės uždirtbti ant duonos kąsnio, išsigelbėti nuo alkio; bet visur tas pats, visur

Iš savo pusės daug, labai daug «ignoravau», kur mačiau, kad šis-tas yra ypatiška man daroma, bet šito «streiko» prieš Sąjungą negalėjau ignoruoti ir pranešiau.

«Kovos» redaktorius J. Baltrušaitis.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Brooklyn, N.Y. Streikas. Pabaigoj gegužės mėnesio, žionaitiniai lietuviški drapanų dirbtuvių savininkai, esant bedarbei, sumislino numazinti darbininkams mokesį ant 10 proc. Darbininkai, žinoma, nenorėjo ir girdėti tokios žinios ir greitai atsisakė dirbti už numazintą mokesį, sakydami: «Męs dabar neišdirbdami pilną savaitę, ką tik galime prasimaitinti, o kaip bus dirbant už mažesnę mokesį?» Darbininkai nutarė streikuoti. Pastreikavus keletą dienų, susitaike ant senų išlygų šie kontraktoriai: P. Titlius, nekuris Ciprijonas ir Boška (pas paskutinius du streikavo tik preseriai). Dabar da streikuoja tik viena dirbtuvė Andriaus Draguno. Streikuojantieji siuvėjai, vaktuodami, ar nedirba jų dirbtuvėje streiklaužiai, turi susiremti su jais. Muštynės tankiai buna net

gauna atsakymą: «Nereikia daugiau darbininkų»... Jeigu nereikalingos dvi tvirtos rankos, kamgi reikalingos dvi sustingę rankos?

Vietoj muzikės ir linksmy meliodijų skambėjimo, aš išgirsiu kaukimą ir tarškėjimą įvairių mašinų; vietoj linksmi šypsančių jaunų žmonių, skubiai maršuojančių gatvėmis, matysiu pilnas gatves suvargusių darbininkėlių, kurie nusiminę eina į tų pekliskų mašinų nasrus, nežinodami kas gali su jais atsitikti. Gal ne sykį užeis ant minties: kokis skirtumas tarp tų linksmi besišaipančių jaunų žmonių ir tų suvargusių darbininkų? Argi jie negalėtų jiems pagelbėti, – parodyti, kaip pagerinti darbininko būvį? Netikiu, kad jie visi tą išpildys: vieni griebsis biznio, žiurės, kaip nuo tavęs, darbininke, išsukti daugiau centų, kiti teip sau naudosis... Bet vis-gi tikiu, kad rasis dalis, kurie turi tuos pačius jausmus, kurie ejo su tais pačiais darbininkais, ir vėl bus darbininkais; kurie visa jiega stengsis kaip nors pagelbėti darbininkų luomai.

Tik ne visi, ne visi... Kiti nė girdėt nenori ir neišmano, ką darbininkas reiškia... Tie yra iš puikių namų, jie apsikabinę auksiniais retėžiais, jie nieko neišmano ir neišmanys, kas yra darbininkas.

Saulė jau glaudės į tarpą medžių viršunių, rėdos, jau norėjo pakavoti savo linksmą šypsojimą iki kitam rytui. Stotyje išilgai gelžkelį ant platformos stovėjo eilės žmonių, —

kiuvinos. Teip 9 d. birželio, streiklaužiams einant namo iš dirbtuvės streikieriai užpuolė ant jų ir nekuri Skrinską (lietuvi) gerokai apkulė. 10 d. birželio, savininkas dirbtuvės, minėtas A. Dragunas, bijodamas kad streiklaužiai išgązdinti streikierių gal pamesti darbą, pasiryžo apginti savo «geradėjus» streiklaužius; jis įsitaisė ginklą: paėmė dvi (apie ½ colio storio ir apie dvi pėdas ilgio) geležines štangutes, suvyniojo ir aprišo skudurais. Vakare drąsiai išvedė streiklaužius iš dirbtuvės, bet, pamatė, kad netoli stovi streikieriai, kurie apjuokė streiklaužius, o vienas jaunas vaikinys (jo vardo nepatyrčiau) pradėjo kalbinti, kad prisidėtų prie streiko. Tas Dragunui buvo jau per daug. Išsitraukė iš po švarko savo «ginklą», puolėsi ant vaikino ir sužeidė jį perskeldamas galvą ir praliedamas jo kraują. Matydami sužeistą savo draugą streikieriai puolėsi ant Draguno; tas matydamas, kad gali išeiti blogai, leidosi bėgti, ir gal būtų pasprukęs, ale streikieriai patėmyjo jį bėgant jį į krautuvę, kur jį paėmė ir perdavė policijai; policija jį suareštavo. Suareštuotas Dragunas persėdėjo per naktį policijos bute. 11 d. birž. buvo teismas, bet vietiniai siuvėjų unijai pareikalavus, likosi atidėta iki 22 d. birželio. Siuvėjų unija paima advokatą. Dragunas yra kaltinamas už užpuolimą ant žmogaus gatvėje. Jį palcido po \$ 500 parankos, kurią užstatė kitas «bosas» – Marciukevyčius.

Brooklyne vis dar bedarbė; siuvėjai dirba po 2–3 dienas, retai kur pilną savaitę išdirba. Kur tik pažvelgsi – vargas, skurdas...

A. Unguraitis.

margas vaizdas: balta, juoda, mėlyna ir tt.; tarp jų ir jaunikaitis su krepšinku rankoj. Neilgai trukus atšniokštė traukinys... Jaunikaitis apleido teip jam mylimą vietą.

J. Stuobris.

Plėškim dirvonus!..

Dirva plati, ale apleista,
Pradėta ką tiktai valyt,
Visokioms piktžolėms užleista,
Ką tik pradėta ji draskyt...

Padėti reiks daug triūso
Kol piktžoles tas išravės,
Kol gryną, brandų kviečio grūdą,
Atsakančiai pasėt galės.

Ir kaip bus puiku tada,
Kad užderės gryni grūdai
Nedigs kukaliai dirvoj niekada,
Žydės vien mokslo ir šviesos žiedai!

A. Brijunas.

Union City, Conn. Darbai čionai po biskį kruta, fandrė (liejykla) dirba ne visas dienas. Bedarbių yra daug, bet jie nelabai atboja, užia sau po salionus ir tiek. Kiti dar šiaip-teip uždarbiauja, ypač, kad neseniai buvo rinkimai miesto valdžios, ir sykiu ėjo balsavimai, kad panaikint salionus. Tai Tai kiti tuomi pasinaudojo ir dalino visokius tikietus. Salionų apgynėjai per prakalbas verkė, kad žmonės be salionų negalį buti ir nurodinėjo, kad visi privalo balsuoti už salionus. Ir teip, čia vienas «cicilistas» D.Eimaitis ko nepatroško belakstydamas su demokratų tikietais (jis 1906 m. laktė su republikoniškais).

Juokinga, kad mūsų socialistai visaip supranta darbininkų reikalus. Vieni agituoja už salionus, kiti už republikonus ir demokratas ir paskui da dejuoja, nesuprasdami, kodėl Union City socialistų kuopa nyksta, o to nemato, kad savo atžagareiviškais darbais patys yra priežastis to nykimo. Nes kiekvienas, nors ir nesusipratęs darbininkas pasijuokia iš tokių veidmainių socialistų.

Ryšis.

Melrose Park, Ill. Gegužės 23 d. pirmą kartą čia tapo surengta teatras – «Paskutinė Banga». Surengė 22-ra kuopa LSS. Po teatrui buvo balius. Žmonių suvis mažai buvo, bet kurie atsilankė visi buvo matomai užganėdinti. Lietuviai čia gana tamsūs.

Oglesby, Ill. 20 d. gegužės čia prasidėjo streikas darbininkų, kurie krauja cementą į karus. Sustreikavo kokia 40 darbininkų, reikalaujami padidinimo mokes ties, kurią pirmiaus darbdaviai numažino po 6c į valandą. Pasirodė kad streikas nebuvo atsakančiai suorganizuotas ir nėsant vienybės streikierių tarpe, viskas pasiliko be naudos. Į antrą dieną tie pats streikieriai pradėjo darbą, be jokių permainių.

Darbininkų nesusipratime auga pabirkautams kapitalas, o mūsų pralaimėjimas ir skurdas.

K L...ta.

Allegheny, Pa. Darbai pas mus šiuo laiku da prasčiau eina. Čia daug lietuvių apsigyvenę; apšvietimas terp jų labai skurdus. Daugelis nakties laiką praleidžia prie kazirų, o dienoms eina pagal upę, kur susirenka 30 ir daugiau ypatų ir lošia piemeniška: «kiaulė varyt į dvarą». Ir senų ir jaunų susirenka ant tokių lošimų. Mat teip anie darbą tur, o skaitymas iš proto anuos išvaras.

A. Kartanas.

Pana, Ill. Beskaitant laikraščius patėmiji tik vienus aimanavimus dėl dabartikės bedarbės. Tas pats ir pas mus. Anglių kasyklos visai nedirbo per 6 savaites, dėl to, kad kompanija nesusitaikė su darbininkais. Bet po ilgų tųsnių, susitaikė ant tų pačių išlygų kokios buvo pereitus dvejus metus.

17 d. gegužio pradėjo dirbt. Bet darbininkų gyvenimas mažai ką pasigerino, nes dirba tik vieną dieną per savaitę. O gyvenimo produktai labai brangūs. — Pas nuo 1 gegužio panaikino visas smukles, todėl ir girtybė biskį pasimažino. Bet norintiems gerti irgi netruksta to lakalo.

A Stočkus.

Racine, Wis. 17 d. gegužio atsibuvo LSS. 58 kp. parengtas susirinkimas. Kalbėjo F.Dručas apie pakilimą pramonės; deklamavo eiles K.Blaževyčius. Mažai atvyko šį kartą į susirinkimą. Lietuviai bijo bedievių. Lenkų kunigai keikia socialistus ir į pagelbą parsikvietė kunigus misijonierius, tai ir mūsų lietuviai pabugo ateiti į susirinkimą. Racine salionininkas F.Rogovski keikia socialistus, durniais vadina. Mat jo pačios sesuo įsirašė į socialistų kuopą. Ta mergina darbo neturi, sesuo su švogeri varo iš namų, kad socialistė...

K B.

Gardner, Mass. Čia žmoneliai nusimine, prislėgti bedarbės. Nežinia, kada bus geriau; da vis eina blogyn. Žmoneliai tamsus, nežino, kas tame kaltas, na ir visokios kalbos kyla. Sako, tai vis dievo duota koronė žmonėms. Liudna darosi, matant tokį menką supratimą. O dėlto, kad neskaito jokių laikraščių. 3 birželio čia buvo susirinkimas 89 kuopos LSS. Susirinko daugybė pasižiūrėt. Įsirašė į Sąjungą dvi lietuvaitės. Susirinkime juodvi padainavo kelias puikas darbininkiškas ir tautiškas dainas.

Jonas Iconaitis.

Lewiston, Me. Pas mus darbai eina blogai, dirba po tris dienas į savaitę. Žmonių supratimas stovi žemai. Sunku su tokiais žmonėmis kas nors daryti, nes tiki per daug kapitalistams ir tamsybės apaštalam, o bijo ir persekioja socialistus.

Lewistonietis N 23 «Žvaigždės» rašo: «Buvo atsiradę mūsų mieste keli cicilikai lietuviai. Bet ką sakau cicilikai, ne, bedieviai, kurie kaip įmadydami stengėsi suklaidinti Lewistono lietuvius davinėdami uždyką savo visokius rašpalaičius ir ginėdami, kad Dievo nėra. Bet šiomis dienomis jų vadas pasidavė į kariumenę ir išvažiavo». — Matyt, rašytas tiek supranta apie socializmą, kaip kiaulė apie pipirų skanumą. Bet Lewistonietis apsiriko: cicilikai atsirado ir neišnyko, jie darbuojasi kiek gali. Nors persekioja, keikia, vadinami «bedieviais», bet nėra į kovą su dievais, tik rodo mūsų skriaudėjus kapitalistus ir dvasišką valdžią.

Kadangi p. Lewistonietis, prisidengęs slapyvardžiu, neteisingai rašo apie socialistus, tai aš prašau jo nepykt už mano atsiliepimą, o kad nori gerai pasikalbėti tai čionai paduodu savo adresu:

Jonas K r a p o v i c k a s 40 Wood st., Lewiston, Me.

IŠ LIETUVOS. **Vilkaviškis** (Suv. gub.) Iš šio apskričio daug žmonių: dvarų ir miestų darbininkų ir kaimo liuosininkų

ruošiasi važiuoti į «Sibiro tundras» ant apsigyvenimo. Koks likimas tenai jų laukia, jie to nežino, vienok važiuosią... džiaugiasi by tik žemės gausią. 3 dieną Velykų burys apie 40 žm. nuėjo pas Vilkaviškio pav. kamisorių prašyti, kad šis nusiųstų jų valsčių viršaičiams įsakymą duoti keliaujantiems Sibiran reikalingus dokumentus, nes viršaičiai beto neduoda. Kamisorius paaiškino, kad vešią tik rudenį ir tai savo kaštu (žmonės gi nori valdžios lėšomis), o dabar visai nevešią, po pieras-gi, sako, prašykite viršaičio, tai jis išduos. Matydamas, kad valstiečiai tuo nesitenkina ir toliau savo sako, išėjo į kitą kambarį, užsidarė ir nebesugrįžo. Valstiečiai susitarė ant kamisoriaus duoti Suvalkų gubernatoriui skundą. Visas burys nuėjo krason ir išsiuntė telegramą. Iš pasikalbėjimo ir nusiskundimų matyt, jog svarbiausia persikėlimo priežastis tai nepasiekęs savo tikslo 1906 m. streikas. Ką, sako, ar mes pas poną iš pilvo dirbsime! Streikavome apie 4 d., buvo pridėję ardinarijos, o dabar vėl viskas po senovei ir dar tą pačią nebegali niekas atgausi. Kad nori, tai buk pusalkis, kaip šuo. Miesto darbininkai teip pat skundžiasi ant oro sunkaus gyvenimo.

Šaly to vėl gi negalima nepastebėti priešingo tam judėjimui apsiereiškimo: tuo tarpu kaip musieškiai kraustosi svetur, iš Lenkijos daug darbininkų atvyksta pas mus uždarbiautų, ypač į dvarus. Taip antai Pustapėdžių dvare yra 8 lenkai darb., Vilkaviškio – 7, Vieščekaimo – 11 ir daug kituos.
«V. Žin.»

Senapilė. Streikas. Darbininkai kasantieji akmenius sustreikavo, kadangi nebuvo išpildytas jų reikalavimas pakelti algą. Jie čia gauna 50 kap. į dieną už darbą. Žinia, kad iš 50 kap. prie dabartinių brangenybių sunku darbininkui išmisti. Pats gyvenimas privertė darbininkus reikalauti didesnės algos (65 kap. vieton 50 k.). Reikalavimas nebuvo išpildytas ir darbininkai turėjo streikuoti, nes kito budo pagerinti savo padėjimą nebėra. Bet pas streikuojančius darbininkus nebuvo vienybės ir streikas buvo pralaimėtas. Šis pralaimėtas streikas pamokys darbininkus, kitą kartą ant greitųjų nestreikuoti.

Keturvalakiai. (Suv. gub.) Mūsų klebonui A. Prapuolianiui baisiai nepatinka neseniai susitvėręs čionai «Šviesos» skyrius. Jisai susirietęs visokiais bučiais bando ardyti tą draugiją. Šviesiniams per išpažintį net išrišimo neduoda tik už tai, kad jie prie «Šviesos» priguli. Žinoma, silpnadvasiai bijodami klebono atsisako nuo dr-tės, bet tvirtesniejie dar stipriaus laikosi. Paduodu dviejų ypatų laiškelių; iš jų matysite, kad toksai to klebono pasielgimas, tai ne pramanymas, bet tikra teisybė.

1) «Buvau išpažintyje prieš Verbą, ir nedavė Keturvalakių klebonas A. Prapuolianis išrišimo vien dėlto, jogei priguliu prie «Šviesos» draugijos ir, jeigu neatsirašysiu; už nusidėjimus nieko nesakė, tiktai vertė vis: „atsirašyk, atsirašyk, pane, nes neduosiu išrišimo!“»

(Parašas).

2) «Manęs nepriėmė (klebonas) išpažintin ir nedavė išrišimo vien dėlto, jogei priguliu prie «Šviesos», verdamas atsirašyt».

N.N. (Parašai)

5.V. 1908.

Z.

Reikale gali but pristatyti tikri dokumentai, kurie pasilieka redakcijoje.
«Žarija»

Padekavojimas.

Springfield, Ill. Aš Malvina Klembauskienė, priėmiau aukų nuo draugės Mikalavčienės iš Minersville, Pa. 2.25. Ištariu širdingą ačiu, kad mane biednā sušelpėte ir varge esančią suraminote. Esu nuskriausta šiandieninės netikusios tvarkos; nerupi šiandieninei kapitalistų kraugerinai mielaširdystei, kad kas ten neturi duonos. Moters ir draugės, susipraskime, nes matome, kas šiandien mus vargina ir mus spēkas naikina. Kada mūsų gyvenimo draugus nužudo, kas mums tada lieka — ašaros ir širdies skausmas.

Aukas sudėjo šios draugės ir draugai: E. Starinckienė, P. Vitkauckas – po 50c. M. Vitkauckienė, A. Juodsnukienė, B. Paužienė, M. Merkevycienė, J. Ramanauckas – po 25c.

Su draugiška ir sociališka meile

Malvina Klembauskienė.

Gera mūsų organizacijoms pasarga.

Plymouthe po prakalbai drg. F. Bagočiaus, kaip praneša Wilkes-Barre ties, tautiečiai užklauso jį, kodėl, girdi, jis apie Susivienijimą Liet. Am. nieko nekalbėjęs, tik, girdi, busias S-mo prezidentas! Užklaustojai gavę atsakymą, jog prakalbas rengė Liet. Soc. Sąjungos VII rajonas, o ne Susivienijimas.

Toks kalbėtojų paprotys pagirtinas. Tegul ir kitų organizacijų kuopos nesnaudžia, tegul prisideda prie prakalbų rengimo, jeigu nori, kad kalbėtojas kalbėtų ir jų organizacijos labui.

Atsiminkit Petro Trupinėlio žodžius:

«Kas nedirba, mielas vaike,

Tam nė duonos duot nereikia».

Laiškų siuntėjų atydai.

Drg. A. Bernotas «Kovos» N 25 apskelbė kriminališką skundą, kad jam siunčiami į «Kovos» redakciją laiškai gali pražūti. Taigi pranešu visiems ir A. Bernotui, kad birželio 17 d. pasakiau gromatnešui, kad visi laiškai ant vardo A. Bernoto būtų siunčiami jo paties nurodytu antrašu ir į «Kovos» redakciją nebus daugiau priimami.

Tą ir pats A. Bernotas galėjo padaryti: jeigu jis neturi užsiti-kėjimo, jis galėjo tik gromatnešui pasakyti, kad laiškus čion daugiau neneštų ir to būt užtekę, bet A. Bernotas, kaipo «teisinga

ypata», be išradimo naujų išmislų ir kėlimo vaidų neapsieina. Kas žin kaip toli A. Bernotas su savo «teisybėmis» eis!

«Kovos» administratorius P. Dubickas.

DARBININKO KRONIKA.

Anglų socialistų naujame dienraštyje «New York Evening Call», birželio 18 d., patalpinta drg. Vitkaus nupiešta karikatūra: kapitalistas eina ir nešasi po pažaste «Baltąjį Namą» (vyriausios valdžios sėdynė Washingtone). — Drg. Vitkaus piešiniai jau žinomi ir «Kovos» skaitytojams. Dabar yra atsiųsta puikus piešinys «Vaikų darbas»; kapitalistas kemša kūdikius į «prakaito dirbtuvės» prapiestę, o iš kito galo byra pinigai. (Nelaimė, kad dėl mūsų krizio negalime teip greit padirbdyt klišę ir atspaudint tą piešinį «Kovoje»).

John Mitchell, buvęs Amerikos anglekasių unijos prezidentas, stengiasi pasidaryt Illinois valst. gubernatorium. Birželio 11 d. buvo paskleista Chicago su viršum 100 tūkst. blankų parašams rinkti, kad John Mitchellio vardas būtų įtrauktas į Demokrataų partijos tikieta gubernatoriaus nominacijai. Kiti, kaip buvo pranešta, norėjo jį nominuot vice-prezidentu, o jis pats nori mat būti gubernatorium. Ir tai nuo tos partijos, kurios valdžia 1894 m. pasiuntė kareivius šaudyti streikininkus.

«Chicago Daily Socialist» sako: «Mitchellis nori būt Judošium»...

Per paskutinius rinkimus Amerikos Socijaldemokratų partija Milwaukee mieste varė agitaciją devyniomis kalbomis.

Philadelphijoj vėl areštavo socialistus kalbėtojus ant gatvės. Birželio 11 d. areštavo draugus Fennen ir Sadler, o 12 birž. areštavo Hemmeter ir Knebelį. Visi paleisti po 300 dol. kaucija; kalti nami už gadinimą ramumo. Kova už žodžio laisvę vėl eina.

Lodzias (Lenkijoj) pabirkantai sumažino uždarius 10-čia ar 20-čia nuošimčių (t. y. iš kiekvieno rublio numuša po 10-20 kap.).

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

«Vienybė», «Lietuvoj» ir «Keleivij» buvo gana savotiški aprašymai mūsų susivaziavimo; rašytojai pasislėpę po pseudonimais. Tik paskutiniam «Liet.» numerij (24) atsiliepia atvirai A. Bernotas. Jis informuoja «Lietuvos» skaitytojus, kad Sąjunga privesta «beveik prie kracho (išleidinėjimo organo)», ir kad «Kračas vargiai-vargiai bebus pašalintas, jeigu norėsimė stovėt ant tokių (!) pat kojų, kaip iki šiol». Beto jis randa tarp LSS. narių «radikalus» «šovinistus» su «atžagareiviškomis mintimis». Pats autorius prisiskaito prie «radikalų», teip pat prie tų priskaito ir Žagarą, kurį jis pripažįsta sakius per susivaziavimą ant Dubicko: «p o d l e c o», ešą, už tai, kad pastarasis Žagarą apšaukęs, «būk» jis per prelekciją išvadines jį (Dub.) «juodašimčiu», «provokatorium»... Teipgi A. Bernotas randa, kad Sąjungos «Centras serga tokia liga (sic!!), kurios vardo jis nebesurandąs». (Taigi, o daktarui būtinai reikia surast, nenorint likt šundaktariu). Ant galo vienok rašytojas šiaip-teip «suranda»: «Sakau jie visi serga manija konspiracijų».

Kasžin, kada tie gerbiamieji Sąjungos daktarai ims gydyti

tuos «ligonius» ir kokiais «radikališkais» vaistais? Baisu, kad jie patys neužsikrėstų «manija», tada nebūt kam sąjungos išgydyti ir patiems daktarėliams prisieitų atkartoti žinomą sentenciją: «Na, dabar tai grius!»

* * *

Ne dyvai, kad Sąjungos narys teip rašo, kad ana Laukis — tas šios dienos garsusis literatas, pragarsėjęs tuomi, kad teip atydziai neseniai, (per tą pačią «Lietuvą») išstudijavo Rutkaus «kelinių sėdynę» ir galų gale pripažino, kad jų «kiaurų» bėsama ir dėlto, girdi, «merginos nemyli»... — net Laukis, apsibarstęs smukiais Prudhono anarchistiškai-buržujiškais pelėšiais, šaukia jau kelintą kartą ant socialistų: «Ar ne juokinga?» — ar ne juokinga, kad skelbiama socializmas, kuriam užėjus, «neturint nieko savo (!), būsią teip bloga, kad iš «spangosios socialistiškos minios viršinių» gausi tik tada «pavalgyt, jei tu apsiimsi negalvoti».

Klausimas: Kas Laukiui dabar duoda «pavalgyt» už tokį jo nepaprastą «galvojimą»?

O ką Laukis teikia vieton teip jam biaueraus socializmo, kur valdysianti visuomenės diduma, kuri, kaip Laukį ir kitų apsamojusių buržujukų kompaniją «istorija mokina», visados yra «užpakalinis (ar tik čia ne aliužija ant kelinių «sėdynės») slugsnis draugijos», «spangoji minia», kuriai negalį «tikėti» turinti «sveiką protą». Jo gi receptas visai draugijos ligai toks: «Išganymas žmonių pareis tik per apšvietimą ir kiekvienas, kas stengiasi apsišviesti, daro didelį gerą ne tik sau, bet ir kitiems, nes jis tuomi paliuosuoja kitus nuo rupinimosi juomi». O ką toki «sveikapročiai» darys su ta «diduma», kuri, kaip juos «istorija mokina», visados yra ir bus «užpakaline»... «spanga, tamsia»!

Neseniai «Kovoj» P. Kovas teisingai Laukiui pasakė: «Tyčiojasi sau žmogus iš moterų ir... iš sveiko proto». Dabar jis tyčiojasi ir iš nelaimingos, prislėgtos liaudies ir... «iš sveiko proto».

SKAITLINIŲ LAUKAS.

(Statistika).

Kiek karaliai ir prezidentai gauna algos?

«Žarija» paduoda gana įdomias žinias apie tai, kiek gauna įvairių valstybių karaliai ir prezidentai.

Austrijos karalius — 7 milijonus 350 tūkstančių rublių, Vokietijos karalius — 7 mil. 231 tūkst. r., Italijos karalius — 5 mil. 569 tūkst. r., Anglijos — 3 mil. 874 tūkst. r. ir dar visokių priedų 1 mil. 570 tūkst. r. (išviso 5 mil. 444 tūkst. r.), Ispanijos — 2 mil. 590 tūkst. r. ir dar iš dvarų 925 t. r. (išviso 3 mil. 515 tūkst. r.), Japonijos — 2 mil. 910 tūkst. r., Belgijos — 1 mil. 295 tūkst. r., Danijos — 520 tūkst. r., Serbijos — 444 tūkst. r., Prancūzijos prezidentas — 222 tūkst. r. ir dar tiek pat kelionėms ir pasiuntiniams (išviso 444 tūkst. r.), Rumunijos karalius — 439 tūkst. rub., Graikijos — 416 tūkst. r., Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentas — 97 tūkst. rb., Šveicarijos prezidentas — 3½ tūkst. r.

Jei apskaitysime, kiek išpuola mokėti katrai dešimčiai žmonių savo karaliaus užlaikymui, tad rasime, kad Šveicarijoje dešimčiai žmonių išpuola 1 kapeika, Amerikos Jungtinėje Valstybėse kapeika su viršum, Prancūzijoje jau 20 kap., Japonijoje 60 kap., Rumunijoje — 70 kap., Anglijoje ir Vokietijoje — 1 rub. 20 kap., Austrijoje — 1 rub. 50 kap., Italijoje, Serbijoje ir Graikijoje — 1 rub. 60 kap., Ispanijoje — 1 rub. 80 kap., Belgijoje — 1 rub. 90 kap. ir Danijoje 2 rublių.

* * *

Kam eikvojami Rusijos mokesčių pinigai.

Valstybės kontrolis savo pavaldiniausioje apyskaitoje už 1905 metus duoda nemaža vaizdžių pavyzdžių, kaip besąžiningai eikvojama teip sunkiai žmonių sumokamieji mokesčiai. Šitai keletas tokių pavyzdžių. Prieš Sausio 1 d. 1906 metų reikėjo padirbdyti 274 tūkstančius patronų patrankoms (armotoms). Tatai galima buvo padaryti rusų dirbtuvėse po 16 rublių už patroną. Vienok karės ministeris Sacharovas užsakė užsienyje pusantro milijono tokių patronų už kokią 30 milijonų rublių, vidutiniškai po 20 rublių už patroną. Tas pats ministeris užsakė kokiai nebūtai firmai 100 tūkstančių šilko šarvų ir aną rankos davė 700 tūkstančių rublių. Rankpinigiai, žinoma, pražuvo ir jokių šarvų nebuvo padaryta. Pranešimo pavaldiniui Zacharovui buvo užsakyta 24 patrankos po 66 tūkstančius rublių; tuo tarpu tokią pat patranką rusų dirbtuvės būtų padirbusios už 35 ar 40 tūkstančių rublių. Arba vėl geležin keliai. Valstybės geležinkeliai davė pelno 1903 m. — 146.102.000 rublių, 1904 m. — 107.668.000 r., 1905 m. — 73.891.000 r. Taigi pelnas iš geležinkelių kasmet eina mažyn. Tuomet tarpū palūkanų už išleistus geležinkelių statymui pinigus 1904 m. reikėjo mokėti 171.722.000 r. Taigi iš geležinkelių tais metais buvo nuostolių 64.054.000 r. 1905 metais nuostolis buvo net suviršum 100 milijonų rublių!

Kam išleidžiami Rusijos žmonių pinigai.

Policijai, žandarams, nredninkams, sargybiniams, žemiečių viršininkams ir visiems kitiems senosios Rusijos tvarkos apgynėjams buvo išleista: 1901 m. — 35.821.489 rubliai, 1902 m. — 38.053.378 r., 1903 m. — 41.709.066 r.; 1904 m. — 45.995.188 r., 1905 m. — 46.278.718 r. ir 1906 m. — 68.347.751 r. Tokia būdu šios išlaidos per šešerius metus padidėjo ant 32½ milijono rublių. Nėra ko stebėtis iš tokių didelių išlaidų policijos ir žandarų užlaidymui; juk niekur pasaulyje nėra tokios didelės «tvarkadarių» gaujos, kaip pas mus. Viename tik Peterburge jų daug daugiau, negu triskart didesniame Paryžiuje.

(Šitas žinias perspauzdinam iš «V. Žinių», kurios paėmė jas iš «Otrivnoi Kalendar» 1908, Solnce).

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Iš Amerikos:

K. J. Virsnio — «Pirmieviškoji laikraštija ir apgarsinimai»; K. J. Baranausko — «Didinkime literatūrą»; Z. Jank. — «Kas tai yra politiška ekonomija»; 40 kp. — «Dėlei nominacijos kandidatų į veikiančias ypatai Sąjungos»; J. Naujoko — «Raisto kritika».

Iš Europos:

Z. A. — «Iš Lietuvos padangės» ir iš partijų gyvenimo.

Biblijografija.

A p u o k o S a p n a i. Šių dienų gyvenimo vaizdeliai. Parašė J. Šliburis. Spauda «Vienybės Lietuvninkų», Brooklyn, N. Y. 1908 m. 44 pusl.

G y v e n i m o G a b a l ė l i a i. Parašė K. Stkls. Spanda ir lėšomis «Kataliko», Chicago, Ill. 1908 m. 50 pusl.

V a l k a t a. Iš gyvenimo paveikslėlis. Iš latviškos vertė. J. Pleirys. Spauda ir lėšomis «Vienybės Lietuvninkų», Brooklyn, N. Y. 1908 m. 13 pusl.

L i n k s m a s a p r e i š k i m a s a r b a k a i m i e č i ū i r c a r o š e i m y n o s i š p a ž i n t i s. Rusiškai parašė «Žmogus», lietuviškai vertė Verax Homo. Kaštu ir spauda «Keleivio». So. Boston, Mass. 1908 m. 27 pusl. Kaina 5c.

Pranešimas «Kovos» skaitytojams.

Visi, kurių prenumerata už «Kovą» išsibaigus, malonėkite kuo greičiausia atnaujinti, arba duokite žinią, kada atnaujinsite, kad neprisieitų pertraukti «Kovos» siuntinėjimą.

Atnaujindami prenumeratą pasiskirkitesau d o v a n ą. (Skaitykite šiame numeryj: «Dovanos «Kovos» skaitytojams»).

LSS. sąnariams: — Draugai, kurių duoklės yra nemokėtos viršaus trijų mėnesių, malonėkite užsimokėti; kurie negali užsimokėti, o nori būti LSS. sąnariais ir skaityti «Kovą», tegul praneša per kuopos sekretorių, kas per priežastis.

Jeigu prenumeratoriai ir LSS. sąnariai neužsimokėjusieji neduos jokios žinios apie save, tai tiems šitas «Kovos» numeris bus paskutinis.

Dovanas, kurias esame paskyrę naujiems skaitytojams, turime ant rankų «Kovos» redakcijoj. Taigi tie, kurie užsirašys «Kovą» arba tie, kurie gaus reikalingą skaitlių skaitytojų, yra užtikrinta, kad tikrai ir tuojaus gaus jiems priklausančias dovanas.

«Kovos» administracija.

Didelės dovanos «Kovos» skaitytojams.

«Kovos» skaitytojai, kurie pirmiausia gaus dešimt naujų skaitytojų, pilnai užsimokėjusių už ištikus metus, gaus dovanų a u k s u o t ą l a i k r o d ė l į, paaukautą draugo F. Bagočiaus.

Antras, kuris surinks dešimt naujų skaitytojų gaus puikią vyriškų drapanų eilę (siutą), paaukautą dr—go A. Daniuno, \$ 10 vertės.

Visi kiti, kurie paskiaus surinks po dešimt skaitytojų arba ir po mažiaus, gaus už kiekvieną skaitytoją 50c. v e r t ė s k n y g ū, kurias galės sau pasiskirti iš «Kovoj» pagarsintų knygų.

Už kiekvieną pusmetinį skaitytoją gaus knygų už 25c.

Be šitų dovanų, kiekvienas naujai užsirašęs «Kovą» vieniems metams gaus dovanų d v i labai puikias knygeles 65c vertės: «Svajus» ir «Gyvybė», paaukautas drg. J. Viskoškos, arba, kurie norės, galės pasiskirti sau už 50c. iš knygelių pagarsintų «Kovoje».

Šitos dovanos tęsis nuo «Kovos» N 24 iki pabaigai liepos (July) mėnesio.

Kurie norės gauti tas puikias dovanas, tegul nepraleidžia dovanai laiko. Dabar yra gera proga.

«Kovos» Administracija.

A P Y S K A I T O S.

L.S.S. finansu apyskaitos.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ.

Įplaukimai:

Mėnesinių: 67 kuopa 4.00; 29 — 1.40; 9 — 2.20; 59 — 3.40; 15 — 13.60; 24 — 2.45; 37 — 3.00; 31 — 9.00; 56 — 3.80; 46 — 4.40; 11 — 8.00; 33 — 4.00; 71 — 2.00; 40 — 2.00; 63 — 4.60; 57 — 3.20; 14 — 16.00; 51 — 5.00; 7 — 3.00; 84 — 2.00; 89 — 3.00; 61 — 1.60; 52 — 4.40; 1 — 1.65; 19

— 12.60; 34 — 6.20; 92 — 1.00; 79 — 2.20; 22 — 4.00; *Pa-
vieniai*: V.Miežaitis 1.00; J.Taumėnas 1.20; J.Zelenka .20.

Viso 136.10

Prenumeratos: A.Treinaivičius 1.00; M.Didžiulis .75; P.Petronis
.40; V.Paškauckas 2.00; J.Kvederavičius 1.00; J.Daniliauc-
kas 2.00; E.Baltrėnas 1.00; J.P. Raulinaitis 1.50; P.Treina-
vičius 5.00; A.Žilinskas 5.25; M.Rugienė 1.00; J.Petrauckas
1.00; J.Cepas 1.00; R.Zebleckas 1.00; M.Adomaitis 2.00.

Viso 25.90

Apgarsinimų:

17.00

Pav. «K.» NN: A.Žilinskas 1.00; A.Stočkus 1.15.

Viso 2.15

Už raštus:

10.34

Pašalinių darbų:

22.00

Viso 213.49

Buvo 1.00

Viso 214.49

Išleidimai:

Red. reikalai: Už laikraščius .22; muilas .5; plunksnos raš. .40;
gesinė lemputė .25; už telefoną .5; važinėjimai .64; stampų
6.99. Viso 8.60

Tehn. «K.» dalis: Išsiuntinėjimas 5.55; ekspresas 4.00; statymas
už gegužio 23 ir 30 (dvi nedėlias) 40.00; alga redaktoriui už
antrą pusę bal. 30.00; spauda už dvi ned. 18.40; popiera 32.-
40; alga buvusiam administratoriui 5.00. Viso 135.35

Visoki išleidimai: Statymas pašalinių darbų 16.66; išėmimas čar-
terio 25.00; alga sekretoriui už pirmą pusę geg. 20.00. Viso 61.66

Viso išėjo 205.61

Viso įėjo 214.49

Viso išėjo 205.61

Lieka 8.88

„Kovos“ Fondas:

Pittsburg, Pa.: J.Kazlauckas, R.Graubauckas — po 1.00; F.J.
Bagočius .75; J.Balčius, A.Vainorius, S.Šipavičius, L.Verb-
liugevičius, J.Tamulevičius, A.Kartanas, A.Valeiniškis, P.
Rukevičius, J.Baltušis, J.Skuodžius — po .50; N.Jadviršis
.25. Viso 8.00

A.Deimantavičius, Wilkes Barre, Pa. 1.00

M.Šliakys, Bayone, N.Y. 1.00

Chicago, Ill.: A.Sederevičius 2.00; B.K. Radzevičius 1.00; V.

Milcevičius, V.Dimša — po 1.00. Viso 5.50

40 kuopa 3.00

7 kuopa 3.20

37 kuopa 5.15

84 kuopa 5.00

A.Stočkus, Waterbury, Conn. .35

J.Perrauckas, Harding, W. Va. 1.00

Minersville, Pa.: J.Ciudinis 1.00; J.Draugelis, J.Kuslikis, M.Mi-

kolavičienė — po .50; J.Smelsteris .15. Viso 2.65

Viso 35.85

Buvo 23.37

Viso yra 59.22

Išmokėta skola J.Katauckui McKees Rocks, Pa. 50.00

Lieka 9.22

Pirkimui mašinų S.Danilevičius, W. Lynn, Mass., paaukavo 10.00

Paskolė.

J.Žvingila, Northborough, Mass. 10.00

Buvo 145.79

Išviso 155.79

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

APGARSINIMAI.

Philadelphiečiai «Tėvynės Mylėtojai»!

Atsilankykite patys ir savo draugus atsi-
siveskit į TMD. 5-tos kuopos susirinkimą, kurs
bus birželio 29 d., vakare, «Laisvės» Kliube.
Bus svarstyta svarbus reikalai: apie 5-tos kp.
ir visos TMD. atgaivinimą ir naują organizavi-
mą. Meldžiam, atsilankykite visi apšvietimo
rėmėjai ir platintojai!

Laikinis 5-os kp. Komitetas.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau kokio nebuk darbo, ar krautu-
vėse, ar pabrikuose. Septyni metai gyvenu A-
merikoje. Šneku lietuviškai, lenkiškai, angli-
škai ir rusiškai. Kam reikalingas darbininkas
arba kas gali nurodyt darbą, prašau atsišaukti
šiuo adresu:

Jonas Stasevyčius

1413 Page st. NS Pittsburg, Pa.

LSS 4 kp. Chicagoje.

Draugai ir draugės: Daugiau nebelaikysi-
me susirinkimų toj vietoj, kur laikėme. Dabar
perkelta neaprubėžiuotam laikui pas Rugį
3301 W. 33rd & So Morgan st. Susirinkimai

bus paskutiniaisiais nedėldienias kožno mėnesio.
Sokr. *K. Radzevyčius.*

Pirmas didelis pikninkas.

Parengtas Chicagos Liet. Nepriugulm. Kliu-
bo, nedėlioje 5 liepos [July], Bergman Grove
Darže, Riverside, Ill. Prasidės 9 valandą ryto.
Užprašome kuoskaitlingiausiai visuomenę atsi-
lankyt ant mus iškilminko pikninko, kur galė-
site puikiai pasižokt. Muzika po vadovyste E.
D.Bakševyčiaus. Teipgi bus lenktynės tarp
vyrų ir merginų ir greičiausi gaus puikias do-
vanas. Prieg tam bus ir visokių atvėdinančių
gėrimų ir skanių užkandžių ir kvėpiančių ci-
garų. Pelnas nuo pikninko eis ant sutaisymo
knygyno. Įženga 25c porai. Nuvažiuot gali-
ma 22-ros, 12-tos iki La Grange karu arba ele-
veitoriais iki 48 ave., o pasku La Grange ka-
rais iki daržui,

Su guodone Komitetas.

Pranešimas.

Tik-ką išėjo iš spaudos knygutė «**Darbi-
ninkai ir ju ateitis**», parašyta *Rék.* 43
puslapių. Kaina 12c.

Knygutėje trumpai, bet aiškiai išrodyta

dabartinis darbininkų vargingas padėjimas,
reikalingumas jiems šviestis, vienytis ir, kad
atsiekti geresnį surėdymą, kuriame nebus
nė krizių, nė bedarbių, nė dykaduonių po-
nų, nė badanjančių vargšų. — Šią knygutę
verta perskaityti kiekvienam darbininkui.

Knygutė galima gauti «Kovos» adminis-
tracijoje, 1815 E. Moyamensing Ave. Phila-
delphia, Pa.

Agentams ir knygynams nuleidžiama 50%.

LS.Sąjungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turėtų
skaityti ir platinti.

1. Politiskas minių streikas 8c
2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoje 5c
3. Kovotojų Giesmės 15c
4. Pričkus Engels (gyvenimas ir darbai) 15c
5. Moters ir Politika 15c
6. Kunigai, bedieviai ir socijaldemokratai 10c

Darbininkai ir jų ateitis [išl. J.Grinus] 12c

Ant visų šių knygų perkupėiai ir kuopų
knygiai gauna didelį uždarbį.

«Kovos» Administracija.

Pranešimas.

59 LSS. kuopa Hoboken, N.J. įtaisė knygyną. Knygyne randas mokslisų, istorisų, socialistisų knygy ir apysakų. Kiekvienas priklausantis ar nepriklausantis prie kuopos gali gauti pasiskaityti. Knygynas atdaras kas vakaras nuo 6 iki 10 val. nakties, o nedėlioms nuo 8 iki 12 val. Knygynas randasi ant 316 Jefferson st.

Organiz. S. J a n k u s. [7

AGENTAI „KOVOS“.

- W. Quesal, 441 Herriot st. Yonkers, N.Y.
F. Bagočius 148 Ohio st. Mc Kees Rocks, Pa.
A. Kalinauskas, 4458 So. Honore st. Chicago, Ill.
T. Kubilsky, 66 Porter ave. Brockton, Mass.
J. Keršis, Box 328 Wilmerding, Pa.
J. Luliza, 22 So Greene st. Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st. Baltimore, Md.
P. Kačulis, 512 W. Barre st. Baltimore, Md.
J. Matulis, 103 Grand st. Brooklyn, N.Y.
A. Dumbria, Box 512 Melrose Park, Ill.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.
S. STANKEVYCIUS, 60 Wells st. Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413. Westville, Ill.
B. Kondratavychius, Box 659 Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevychis, 40 Walnut st. New Haven, Conn.
J. J. Saulevyčius, Bx 6 Minersville, Pa.
P. Meškiniš, 775 N. Montello st. Montello, Mass.
P. Norkus, 255 River st. Paterson, N. J.
A. Kašuba, 129 Joseph ave. Rochester, N. Y.
J. Lukoševychius, S. E. Cor. 12th & Ritner st. Phila., Pa.
M. A. IGNOTAS, 1025 So. 2nd st. Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str. Brooklyn, N. Y.
F. NARVYDAS, 514 W. 9th str New York, N. Y.
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st. Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st. Newark, N. J.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave. Springfield, Ill.
A. Dir 2 u l a i l i s, 155 Metropolitan av Brooklyn, N. Y.
M. Fanstiel, 4501 Hermitage av Chicago, Ill.
K. J. Baranauskas, 452 Collinsville av E. St. Louie, Ill.

«Bedarbių klausimas».

Toks vardas «Dilgėlių» Bendrijos išleisto paveikslas, perstatančio šiandieninę bedarbę ir kaip ji gali būt išrišama. Paveikslas, gana didelis (8 x 11 colių), ant gražios, glencevotos nesulūžtamos popieros, kaštoja su prisiuntimu 15 centų. 10 ekzemplierių — 80c.; 20 ekz. ir daugiau — už pusę kainos (po 7 1/2 cento). Užsisakant mažiau kaip už dolerį, pinigų galima siųsti pačtos markėmis. Adrisuoti reikia šiaip: «DILGĖLĖS», 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Lietuvių Draugystė Amerikoj „Laisve“

uždėta Pittsburg, Pa. 24 d. vas. 1907 m. Mokestis 50c. mėnesiui, pašalpa \$7.00 į savaitę. Visi draugai iš Amerikos yra kviečiami prisidėt pavieniais arba tvert «Laisvės» kuopas. Drauge kviečiame visas gyvuojančias draugystes prisidėt prie mūsų ir tuomi sutvert Sąjungą Lietuviškų Pašalpinių Draugysčių. Norintieji matyt Konstituciją, atsiliepkit pridėdami 25c. krasos ženkleliais, pas dr-stės sekretorių F. J. Bagočius, Box 1399 Pittsburg, Pa. (30

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekioja \$ 2.00.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c
NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c
Pinigus siųskite per Mony Order arba pačtot markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis
P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir stuntimo pūnų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nartu LSS. Teipgi turi sąkrovą vieoklių lietuvisų knygy. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis
221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Puikus laikrodėlis už \$3.75

Pirmaus siuntimo pinigų iškirpk šita apgarsinimą ir prisišk mums su savo adrisu, mes prisiškme per ekspresą C.O.D. ant pažirėjimo laikrodėlij ir lenclugėlij gvarantuotai paunksuota.

M. C. FARBER,
Dept 256, 225 Dearb-
[28] orn St., Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VILEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 išryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškal ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

- Severos kraujo čystytojas 1.00
Reumatizmo giduolė 1.00
Širdies sudrutinimo vaistas 1.00
Nuo galvos skaudėjimo 1.00
Moterims regulatorius 1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė 75c
St. Gothardo allejau 50c
Mostis nuo nležų ir odos 25c
Mediciniškai odas muilas

Ir daug kitoklių gydnolių.

E.W.Gilas SE. Cor. 2nd & Federal st.

Lietuviai pasinaudokite proga.

Ant pardavimo

Bučerne ir groserne

Biznis puikiai išdirbtas. Vieta labai gera, apgyventa lietuviais. Norintieji plačiau apie tai žinot, malonės atsilankyti ant šio adriso: 3530 Wharton str.

PHILADELPHIA, PA. (6

„RAISTAS“

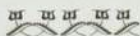
Garsingoji knyga, išėjo iš spaudos, lietuviškoje kalboje, kuri parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų, versta iš angliško originalo.

Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėj reikalaujama, kad jau išversta į 18 ką visokių kalbų. Mums tuom akyvesnė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipimo iš laivo ir visą gyvenimą Amerikoje kaip zerkole — perstato.

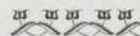
Perskaites Raista, geriaus pažįsi Amerikos gyvenimą, ne kaip daug metų čia gyvenęs, ir visų suktybių paslaptis; atrasi kaip padaro apgavikai didelius pinigų. Daug kytrumo yra toj knygoj.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškal apgandinėja darbininkus, kaip sužaga jų moteris, suardo šeimynų gyvenimą, nustumia į paleistuvystę, ir kaip mėsos skerdinychios primaišo visokių biaurybių nuodijant žmones.

RAISTAS didelė knyga dabar prekioja tik 1 dol. Pasiskubinkit, nes mažai teliko knygy. Siunčiant pinigų adrisuot.

J. NAUJOKAS

Madison Sq. Sta. box 189,

New York City.

„K o v a”

Išleista kas pėtnyčia. Prenumera | vienas **☉** „KOVA” The Lithuanian Weekly, publi-
dalis avieto: **☉** shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
metams **☉** \$ 2.00 **☉** So. 2nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui **☉** \$ 1.00 **☉** Subscription rates:
Apgarsinimų prekė: **☉** One year in all parts of the world. \$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; **☉** Six months \$ 1.00.
per metus 10.00 **☉** Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adrieuokite:
„KOVA”, S. E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 225 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	F. J. Bagočius, Bx 1399, Pittsburg, Pa.
IV-to " "	Miss M. M. Rice, Gen. Del., New York, N.Y.
"	P. Norkus, 25 Van Buren st., Passaic, N.J.
"	A. Purvis, 544 W. 49 st. New York City, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznias, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	A. Antonov, Bx 538, Minersville, Pa.

Išpildomojo Komiteto:

J. Grinluis, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
S. Stankevicius, 60 Wells st., Hartford, Conn.
T. Andziulaitis, S. E. Cor. 12th & Ritner st., Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmsėdis J. S. Sukys, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, B. Žiurys, Bx 371, Naugatuck, Conn.
Archiv., J. O. Shirvydas, 120-121 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

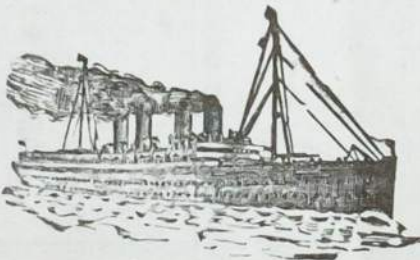
Pirmsėdis, J. S. Sukys, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J. S. Pruselaitys, 17 James st., Waterbury, Conn.
Izdininkas, J. O. Shirvydas, 120-121 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius - izdininkas:

P. Dubickas, 1518 E. Moyamensing Ave. Philad'a, Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieta. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau
išėjo **„VADOVAS | SVEIKATA”**.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktorius:

COLLINS New York Medical Instituto.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neprašė, kaip „Vadovas | Sveikata”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsina 10 c. markėms už prisijuntimą, apturės per pačią VADOVA | SVEIKATA dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išgydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias.

Jeį sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad nesandėią ligą neįkalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk VADOVA | SVEIKATA.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalejimu ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatingai, tai aprašyk ligą (lietuviškai), kad liga bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Office valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinų Institute.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuojaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite užganėdinti.

TABAKO NAUDOTOJAMS

Kiekvienas, kuris apsilms pardoti mūsų tabaką savo pažįstamiems už \$ 6.00 verties, gaus šią daly laikrodėlių dykai. Gwarantuotas ant 20 metų, dubeltavi dailus lukštai, užsakamas ir nustatomas ausuke. Reguleriška laikrodžio prekė \$ 23.00.

Mēs reikalanjame pardavėjų kiekviename mieste, kurie garsintų mūsų pipkes, cigaretes ir tabaką. Šią tabaką vartoja Europos viešpatystėse k. t.: Austrijoj, Bosnijoj, Gercegovinoj, Turkijoj ir Rusijoj. Šią tabaką visi pamylėjo už tai, kad nedegina liežiuvio ir nedžiovina gerklės. Mēs esame aplaikę daugelį padėkavonių už pulkų tabaką ir dovanas nuo tų, kurie yra patyrę mūsų tavorą. Prašykite per laisną pilno pasiūkinimo, arba tiesiog pareikalaukite, o mēs jums pasiūsim ekspresu be pinigų visokio gatunko, vertės \$ 6. Jeigu patiks, jūs turite savo laisnę paminėti, kad pardavinėsite tarpe savo draugų. Kartu su tabaka prisiūsimė dovanai laikrodėlių. Reikalaudami tabako prisiūskite kartu 50c. stempoma, o likusius 5.50 apmokėsite ekspresu; arba, jeigu atsiūsite pilnai \$ 6 iš viršaus, mēs pridėsimė auks. lenčiugėlių vertės 2.50. Jeigu tavoras nepatiktų, pinigus mēs sugrąžiname. Šita dovana tik ant trumpo laiko, todėl patariame nesiūdelioti. Rašykite:

European Tobacco Co.

33 Leonard str. Dept. 76

New York, N.Y. [7